

DEBRECZENI UJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁRA HELYBEN ÉS VIDÉKEN
HÁROM PENGÓ, NEGYEDEVRE 9 PENGÓ.
EGYES SZÁM VÁSÁRLÁSÁNÁL ÁRA
HÉTFŐZNAP 10 FILLÉR, VASÁRNAP 20 FILLÉR
KIADÓHIVATAL KOSSUTH-U. 3. L. E. T 141

HÁJDUFÖLD

FŐSZERKESZTŐ: **THAN GYULA.** FELELOS SZERKESZTŐ: **VITEZ KOLOSVÁRY-BORCSA MIHALY.**

SZERKESZTŐSEG ÉS NYOMDA: JOZSEF
KIR. HERCEG-UTCA 16. SZÁM ALATT,
SZERKESZTŐSEG TELEFONSZÁMA 3-48,
A NYOMDA TELEFONSZÁMA 3-47,
KIADÓHIVATAL KOSSUTH-U. 3. L. E. T 141

Az ipar segélykiáltása

Az iparosok különböző szakmái igazán szakítanak a hagyományos magyar egyetnemértéssel, amikor panaszkodnak. Nincs olyan szakma, mely tiszta szívvel ne venne részt a járdalmas kórusban, melynek hangjai zökögve mennydörögnek a hatalom egy felé, nem először és nem utoljára tárva fel a mai helyzet rettenetességét.

A legutóbbi értekezleten is sürri rajvonásban vonultak fel a különböző szakmai panaszok, melyeknek sorában szomorú elsőség illeti meg az építő iparét, melynek sorsa a legtantulmányosabbban mutatja azt, hogy gazdasági téren a halogatás óvatosságot poltikájú milyen végzetes következményekkel jár. Komoly szavak hangzottak el, megfősolva azt, hogy abban az esetben, ha munkák megindításáról nem történnék sürgősen gondoskodás, a tél a legsúlyosabb katasztrófával fenyeget. A nyár kánikulai nap-sütésében így jelentkezik a hideg feketé rémeinek szörnyű légiója és kell, hogy számoljanak vele azok, akiké a felelősség és a döntés kötelező joga.

Hiszzen az értekezlet szónokai a maguk felelőtlen lendületével sok hányra mutattak rá, aminek részét könnyű volna megfelelő intézkedések vakolatával betapasztani, hogy az építőipari helyzet további összeomlását meg lehessen akadályozni. A házak átalakítására vonatkozó tervék sorsa is csak a pénzügyi rész biztosításán fordul meg, másrészt azon, hogy sikerül-e a szükséges adókedvezményeket kiharcolni. Egyébként is az adóterhek mérséklése volt a reírénje a keserű felszólalásoknak és emékkül az érdekelték hiábavalónak tartanak minden főbeszédű jóakarót.

Mert jóakarathban nincs hiány. A szép ígéretek után azonban jönnek a csunya csalódások. Az illetékesek még most husvét előtt ígérték meg 63 millió pengős közmunka kihelyezését, de mindebből eddig nem lett semmi.

Szomorú ügyek teszik aktuálissá egyes szakmáknak azt a kifogását, hogy a különböző hatóságoktól mindig ugyanaz a vállalkozó kap megbízatást a munkákra. A felszólalók nem élezték ki a kérdést, de a maga egyszerűségében is sokatmondóan követeli ennek a visszás helyzetnek a törvények szavához és gazdasági erkölshöz méltóbb alapon való revízióját. A látszat gyanúja ne maradjon zavaró köd a közmunkák körül, mert semmi sem olyan gyilkos, mint az a gyanu, amelyet a tények bizonyító ereje meg nem cáfolhat. Ha történnék visszaélések, éppolyan könnyelmű az általánosítás, mint az alkalom csábító lehetőségének eltűrése. Ettől is, attól is meg kell óvni a magyar közélet becsületét.

Az iparos segélykiáltása nemcsak ket, hanem tanítást!

Kíméletlen szigorral járnak el a boletta-csalókkal szemben

A minisztertanács megállapította, hogy simán menj át a gyakorlatba a gabonajegyrendszer

Budapest, július 21.

A kormány Budapestben időző tagléti püenteiken délelőtt Vass József helyettes miniszterelnök elnöklésével minisztertanácsot tartottak. A minisztertanácsban megjelent Wanko Lajos külügyminiszter, Wekerle Sándor pénzügyminiszter, Bud János kereskedelmi miniszter, Zsitvay Tibor igazságügyminiszter, továbbá a miniszterelnökség képviselőiben Dorányi Kálmán, a belügyminiszterium részéről Sztranyavszky Sándor, a kultuszminiszterium részéről Petri Pál, a földművelésügyi miniszterium részéről Prónay György báró és a honvédelmi miniszterium részéről Köhler altábornagy, államtitkár.

A minisztertanács foglalkozott az exportfejlesztés kérdésével, majd a gabonajegy elleni panaszokról tett jelentésekkel kapcsolatosan megvizsgálta azt, hogy a gabonajegyrendszer minő zökkenőkkel ment át a gyakorlatba. A minisztertanács megállapította, hogyha itt-ott voltak is zökkenők, — nagyjában és egészében a gabonajegyrendszer simán ment át a gyakorlatba. Elhatározta a minisztertanács, hogy az esetleg felmerülő visszaélésekkel szemben a törvény legnagyobb szigorát alkalmazza an-

nál is inkább mert azok a kisebb jelentőségű zökkenők mutatkoztak, — mindenütt visszaélések történtek. A gabonacértesítési kampány kérdésének tárgyalása során a minisztertanács a gabonatárházak létesítésével, a hitelkérdések megoldásával, valamint azokkal a panaszokkal is foglalkozott, amelyek az ország különböző részeiről érkeztek arról, hogy a vámörömlalmok az örülésért lehetetlenül magas díjakat szednek. A minisztertanács határozata alapján legközelebb a kérdésnek a törvény alapján való rendeleti rendezése fog bekövetkezni. A minisztertanács ezután folyó ügyeket tárgyalta.

Megisméllődött a délolaszországi földrengés

Északitálában borzalmas crkán pusztított — Megdöbbsentő részletek a katasztrófális elemi csapásokról

Nápoly, július 25.

Az itáliai borzalmas földrengés-katasztrófáról most érkeznek be az első összefoglaló jelentések. A földrengést eszerint az irpínai kerület sínylette meg a legjobban. Ebben a kerületben eddig közel ezeröt száz halottat és több, mint háromezer sebesültet kellett veszteséglistára venni. San Bossio festői házesoportját teljesen szétzdulta a földrengés. A községből egyetlen ház sem maradt

épen. Ariano városkában szintén az összes épületek rombadőttek. A nagykiterjedésű rendőrlaktanya egyetlen hatalmas romhalmazz. A templomok tornyai is mind bedőttek. Villa Nouva és Lacedonia városokban kő kövön nem maradt. Az elta- karitási munkálatok nagy eréllyel folynak. Az életbenmaradt lakosság nagyrésze örökre ott akarja hagyni az elpusztult falvakat és városokat.

melfii székesegyházban eddig háromszáz holttestet szenteltek be, a melyet azután eltemettek. A melfii temetőben nem volt hely a halottak számára, úgyhogy különvonatot kellett indítani Potenzába, amely kétszáz halott gyászos terhét vitte magával. Nápolyban tegnap a hatóságok és igen nagy közönség részvételével temették el a nápolyi földrengés négy halálos áldozatát.

Újabb földlökések

Avellinóban és a földrengéssújtotta terület több más részén esütörtök délután egy óra tíz percek újabb meglehetősen heves földlökést érezték. Ariano városkában megint beomlott több ház, amelyek falai már az első földrengésnél megrepedtek. Régi temploma szintén dűledezik és beomlással fenyeget a városka mellett álló középkori vár is. Apuliában szintén érezték kisebb utórezgéseket, amelyek a lakosság körében hártatlan izgalmat keltek. Az apuli partvidéken álló városok nagy-

része különben aránylag jól állta ki az első földrengést. Halottak itt alig vannak az épületekben okozott kár sem túlságosan nagy.

Egymillió lakos lett hajléktalanná

Róma, július 25. A délolaszországi földrengés területéről jelentik, hogy tegnap délelőtt egy-egy újabb földrengés volt érezhető. Ismét beomlott néhány ház. Villanuova, Arcano, Montcalse és Melfi a földdel lett egyenlő. A hajléktalanná vált lakosok száma körülbelül egymillió.

Különvonat, mely kétszáz halottat szállít

Róma, július 25. A reggeli lapok jelentései beszámolnak arról a segítőakción, a melybe a földrengéstől sújtott vidékek támogatására bevonták az ország valamennyi egyesületét minden rendelkezésre álló eszközével és emberével. A földrengés fészkeiben a katasztrófának mintegy hatvanezer

tulélője szorul támogatásra, orvosi ápolásra és élelmiszerekre való ellátásra. Mindenféle katonarorvosi ambulanciákat és segély-kórházakat állítanak fel, azonkívül orvosszereket küldtek a földrengéstől sújtott vidékekre. Legszomorubb a helyzet Melfiben, amely úgy hat, mint valamely frontmögötti levő város A

A Kormányzó részvétlávíratá

Budapest, július 25.

A Kormányzó a délolaszországi földrengési katasztrófa alkalmából az olasz királyhoz bensőséges részvétlávíratot intézett, melyre a király a következő távírattal válaszolt: A

fájdalmas csapás alkalmával Főméltóságod által kifejezett jóleső részvételéért Főméltóságodnak és a ma-

Pusztító árvíz Északolaszországban

Huszonnyeg halott és rengeteg anyagi kár

Milanó, július 25. A délfolaszországi földrengés izgalma még csak ma érte el tetőpontját és Felsőolaszországból máris újabb rélművek érkeztek. A trevizzi tartomány fölött esőtörőkön este nagy vihar vonult el, amely a legújabb jelentések szerint borzalmas csapást mért a lakosságra.

A katasztrófa halottainak száma az eddigi megállapítások szerint huszonnyeg, míg a segesültek száma jóval száz fölött van. A legnagyobb pusztítást a vihar a Piave mentén végezte. Az orkán a Dolomitokból száguldott le és végigsöpörte a folyó partján épült virágzó falvakat. Montelluno és Mervesa községek fel részében romokban hevernek.

A táviró- és telefonösszeköttetés az orkán sújtotta vidékekkel megszakadt és egyelőre nem lehet tudni,

van-e még több áldozata a katasztrófának.

Az épületekben okozott anyagi kár igen nagy. Azok a házak is súlyosan megrongálódtak, amelyek az orkán nem döntött romba.

Templomokat dönt romba az orkán

A vihar egészen váratlanul jött és a virágzó tájból percek alatt kopár pusztaság lett. A hatalmas szél ereje évszázados platánokat csavart ki gyökereitől és gyufaszákként törte ketté a táviró- és telefonpóznákat. Volpago és Selva községekben szintén alig van ház, amely ne szinte volna meg az orkán.

Mindkét faluban beomlott a templom is. Mervesaban a szél könnyű kártyavárként sodorta el a háboru után készült baraképületet, amelyben negyven család lakott.

Voldemarast, Litvánia volt diktátorát letartóztatták

Egy évre internálták, mert puccsot szervezett

Berlin, július 25. Kownói jelentések szerint az ottani rendőrség az elmúlt éjszaka letartóztatta Voldemaras professzort Litvánia volt diktátorát. Kownóban kihirdették az ostromállapotot, egész éjszaka rendőri és katonai járőrök őrakáltak az utcákon.

Berlin, július 25. Újabb kownói hírek most már hivatalosan is megerősítik, hogy a volt litván diktátort őrizetbe vették.

Voldemarast bizonytalan időre kitasítozták Kownóból és egy vidéki városkában internálták, amelynek nevét még nem hozták nyilvánosságra.

A nemrégiben még teljhatalmú diktátor internálása a kiadott hivatalos jelentés szerint azért történt, mert Voldemaras az utóbbi időben olyan magatartást tanúsított, amely veszélyeztette az állam rendjét és nyugalomát. Voldemaras lakásából az utcára tették a butorokat és csak pénteken reggel jelent meg egy butorszállító kocsival, hogy az utcára kitett butorokat elszállítsák. Voldemarason kívül több párt hívt is száműzték Kownóból.

Voldemaras a hír szerint puccsot tervezett a kormány megbuktatására és az összeesküvésnek a napokban kellett volna kibömbölnie.

Kownóban attól tartanak, hogy a

litván fasiszták, akiknek száma mintegy 25.000, nem nyugszanak bele vezérük internálásába és terrort eszközöktől sem riadnak vissza.

Kowno, július 25.

A Voldemaras volt litván miniszterelnököt — hivatalos jelentés szerint — egy évi időtartamra a krottingeni kerületben fekvő állami börtönre internálták. Száműzetése ideje alatt a volt diktátor szigorú rendőri felügyelet alatt áll. Az internálási parancsot Kowno város és kerület katonai parancsnoka: Talevicus alvezéres írta alá.

A hatóságok különböző jelekből arra következtettek, hogy Voldemaras nem normális. Amikor a laká-

sára kiküldött rendőrsztyviserök jegyzőkönyvet vettek fel a házkutatásról és a városparancsnok utasításának végrehajtásáról, a volt diktátor mindenáron azt követelte, hogy vegyék be a jegyzőkönyvbe, hogy Litvánia alkotmányos miniszterelnökét és külügyminiszterét tartóztatják le. Amikor a rendőrség emberei lepecsételték a házkutatás során lefoglalt iratokat, Voldemaras odaugrott és a saját peccsétjét is rányomta a viaszra. Voldemaras felesége eszmékecsere szintén el akarta kisérni a volt diktátort a száműzetésbe, de a városparancsnok erre nem adott engedélyt. Voldemaras ellen az internálással egyidejűleg bünvádi eljárás is indult hazaárulás büntetése miatt.

Összekötözte magát és a robogó vonat elé feküdt egy tizenhétéves leány

Mindenár n izgatnaka akat magának szerezni

Budapest, július 25.

Rákoskeresztur és Rákosliget között a vasuti síneken egy összekötözött és betömött száju leányt találtak. Az arrahaladó személyvonat gépésze észrevette a síneken fekvő leányt s lefékezte a vonatot. A leány megszabadította köteleitől, kezéről leoldotta a gyöngén odakötözött kötelet, száijából kivette a zsebkendőt és kihívta hozzá a községi orvost.

A leány kihallgatásakor H. M. 17 éves rákoskereszturi leánynak mondta magát és elmondotta, hogy szüleinél lakik. Elbeszélte, hogy tegnap este felé a sínek mentén sétált,

Rákosliget felé, és hét óra tájban egy fiatalember szegődött hozzá, aki azt mondotta, hogy Dezsőnek hívják és foglalkozása artista. Úgyszóval beszélt neki, mingyárt be is akarta bizonyítani és így azután összekötözte őt és amikor már magával tehetetlen volt, nevére a sínekre dobt és azután elment.

A leány előadását nagyon furesának találták a helybeli csendőrség és faggatni kezdték, hogy valóban így történt-e az eset. A leány végül bevallotta, hogy egy szó sem igaz abból, amit elmondott, ő maga eszelte ki az egészet, csak azért, hogy valami izgalmat szerezzen magának.

Ezután a vallomás után a leányt elbocsátották és megszüntették el-lene az eljárást.

Fióküzletünket

Ferenc József-ut 22-24. szám alatt

augusztus 1-vel megszüntetjük és főüzletünkbe

Kossuth-utca 11. sz. alá telepítjük át.

Kontsek Géza ker. r. t.

Mindennemű

uri ruhákat

elismert izléssel elsőrendű kivitelben, jutányos árárt készit

Zsibrita Flórián

szabómester

(volt fériruha szabász) Debrecen, Bocskai tér 3.

TARCA

ARATÁS

Irta: Barna Gábor.

A megye leghíresebb gavalléria volt valamikor. Bökezü vendéglátó és még bökezübb vendég, aki mindig százaszorosán adta vissza azt, amit kapott.

Mig meg nem nőült, szük volt neki a világ. Otthon csak akkor volt, amikor bucsuzott. És elrepült, megszöve vidékre, vitte a lelkének kóbor szárnya, melynek kellett a messzeség bizsergő szédülete.

Azt beszélték, hogy még kamasz korában szerelmes volt egy kislányba. A kislány asszony lett, majd később özvegy és akkor minden könyörgésére az volt a válasz:

— A halottat is jobban szeretem, mint a többi élő együttvéve. Magát is beleértve...

A legenda szerint ezért házszolta

a nyugalmat a nyugtalanság örök lázában, de hiába.

Mire sikerült aggregémyé savanyodnia, egyik napról a másikra asszonyt hozott a házhöz. Jobban mondvá: az asszony hozta magát. Ugy vette felségül, mint ahogy a keserü orvosságot veszi be az ember, és aztán megesezt az, amire senki sem számított.

Az asszony kiábrándult belőle, ő pedig halálosan beleszeretett az asszonyba. Otthonuló papuesférj lett belőle, hét megye vendégéből. Ugyiszólván ki sem mozdult a kastélyból, melynek csak néhány barátja számára volt kapuja. Mindenkit el-mart magától, aki a kóbor multra emlékeztette. Megjött az esze, — mondták a férfiak. Elment az esze, — suttogták befelé az asszonyok. De egyformán várták vissza, mint a jóközlő fiut, aki egyidőre megtért.

Nem jött. És akko sem ment vissza a világba, amikor mindent elvesztett. Senkisé tudta, mi történt, hogy történt.

Csak azt tudták, hogy elment tőle az asszony. A szomszédok esküdtek

rá, hogy ő maga kergette el. A legjobb barátjával, aki váltig ellenkezett.

Azt beszélték, hogy az asszony zárdába került. Odavitte a jóbarát, aki azóta eltűnt. Tragikus sorsában máadásig megszerette az asszonyt, akiben eddig nem is látta a nőt, csak a gyerekkori pajtás feleségét, akinek felhár jósága vigasztaló simogatás a társatlan férfi szívnek.

Bolond évek jöttek és rabló kézzel magukkal vittek mindent. Néhány év és már a kártya, a ló és a hiába hajszolt, drágán hazudott szerelem farsangján elolvadt a bírtok és minden.

A bor mámorában kóborolt a maga lelke utvesztőiben, mint régen, nagy vándorlásaiban a külső világban, most is árván és kiverten. Elvesztette magát is, kiegészített belőle és már nem is emlékezett.

De ilyenkor, aratás idején, megdobbant szívében az elnemúlt múlt.

A szürke városi bérház kis udvari szobájába betévedt a régen eliramlott évek irdatlan messzeségéből a

földek, az elvesztett földek dus illata és az elvesztett ember könnyes szemé visszánézett mindeyre, ami már semmi...

Most is emlékezés háborzongató lázában feltépte magát roggvart izmai gyilkos megfeszítésével a karosszék kényelmes börtönéből, kinyult két ösi ágak szárazságáig sorvadtt karja és mankóját fogta, mint valamit zord, krisztusi kaszát.

— Dolgozni fogok! — hörögte földokló szájjal. — Aratás lesz itt, nagy aratás...

És lett is.

Suhanva jött a láthatatlan Rém és körülnézett.

Nem látott semmit, de mindent látott. Zörgött a csontkéz, rendet vágott a néma kasza és egy álmatlan öreg szemre rácsukódott az örök álom.

Csak egy légy zümmögte a maga életvágának halálfelelemtől füledt, furesa, egyhangu muzsikáját. Aztán az is elhalgatott.

Az aratás nagy, ünnepi csendje csurgott végig a szomorú kis szobán.

Ujabb véres zavargásokat várnak Egyiptomban

Katonaság szállta meg Kairót

London, július 25. A Daily Telegraph jelentése szerint a Vaifd-párt csütörtökön Kairóban titkos ülést tartott, amelyen elhatározta, hogy a kormány tilalma ellenére rendkívüli ülésre hívja össze a parlamentet. Az ülést a parlament épületén kívül akarják megtartani. A lap továbbá azt írja, hogy a kormány minden erejét latbaveti az ülés megakadályozására, úgy hogy súlyos összeütközések veszélye fenyeget. A kormány mindenre elkészült. Kairó zsúfolva van katonasággal. Ha zavargások, vagy összeütközések történnek, ezért a Vaifd-pártot teszik felelőssé és a vezetőket szigorúan megbüntetik. A Vaifd-párt propagandája a hadseregben is rendkívül erős, a kormány azonban reméli, hogy számíthat a csapatok lojalására.

A kormány el van szánva, hogy a belső rend fenntartására és a külföldiek védelmére erőszakot alkalmazzon. Az alexandriai nagy stadion a katonaság táborhelye. A lakosság ideges és menekül. A forgalom ugyancsak bennszülött, mint az európai negyedben teljesen megbénult. Minden jel arra mutat, hogy Egyiptom, amely már hosszabb ideje a király és a Vaifd-párt közötti kemény és elkeseredett küzdelem színhelye, forralalmi mozgalom előtt áll. A Vaifd-párt egyetlen politikai célja, hogy Egyiptomot az egyiptomiak számára biztosítsa és minden külföldi befolyást megszüntessen. A Vaifd-párt most már nyíltan mondja, hogy közvetlen célja a király elkergetése és a köztársaság kikiáltása, vagy új monarchia alapítása.

Hetvenezzer francia munkás sztrájkba lépett a munkabérek leszállítása miatt

A bércsökkenést az új társadalombiztosítási törvény idézte elő

Páris, július 25. Az általános sztrájkmozgalom, amely kezdetben csak az északfranciaországi textil- és fémiparra szorítkozott, az egész országban továbbterjedt. A sztrájkoló munkások száma csütörtökön tízezerről hetvenezerre emelkedett. A sztrájkoló munkások szintén csatlakozott a sztrájkhoz. Lilleben atól tartanak, hogy rövidesen kitér a villa-

mosvasutj alkalmazottak sztrájkja is. Több északfranciaországi ipartelepen már sztrájkzavargások voltak. Nancyból több század esendőséget vezényeltek az északfranciaországi ipari kerületekbe. A sztrájk oka tudvalevően az hogy a gyárak csökkentették a bért, hogy fedezni tudják a társadalombiztosítási törvény életbelépése folytán keletkezett új terheket.

A kultuszminisztériumban megvesztegetés büntette miatt letartóztattak egy népiskolai igazgatót

Ötezer pengőt kért egy tanítói állás kijárásáért

Budapest, július 25. Néhány nappal ezelőtt egy fiatal pesti tanító, aki rájött arra, hogy a kultuszminisztérium egyik tisztviselője súlyos visszaélést akar ügyében elkövetni, panaszt tett felettes hatóságának.

A tanító elmondta, hogy nemrégiben benyújtotta pályázatát a közoktatásügyi minisztériumba, ahol tanítói állásért folyamodott. Legnagyobb meglepetésére valamivel később levelet kapott egy elemi iskolai igazgatótól, aki a kultuszminisztériumba van beosztva s aki azt írta neki, hogy fontos ügyben keresse fel. A minisztériumban nagy meglepetésére közölte vele az igazgató, hogy diplomája hamis és így kinevezése veszélyben forog, ötezer pengő ellenében azonban hajlandó a hamis bizonyítványt kicserélni s ez esetben kinevezése akadálytalanul meg fog történni.

Az igazgató meg is mutatta a tanítói oklevelet, amelyen tényleg kaparások voltak. A tanító — most előadta — rendkívül csodálkozott ezen a kaparáson, mert legjobb tudomása szerint az ő oklevele nem volt hamis.

Az igazgató felhívására meglepetésében ígéretet tett, hogy igyekezik fog a pénzt előteremteni. Utóbb azonban ráeszmélt arra, hogy így

magá is elismeri bizonyítványa hamisságát s alkalmat ad a korrupciónak, ezért hosszas megfontolás után bizalmas uton megtette följelentését a királyi ügyészségen.

A tanító följelentésére a királyi ügyészség bizalmas és sürgős nyomozást rendelt el. Megállapították, hogy a tanító valóban beadta a minisztériumba kérvényét, amelyhez mellékelte oklevelét is. A kérvény a megállapítások szerint a kultuszminisztériumban átment a szabályszerű retortákon és az aktákon már rajta is volt a megjegyzés, hogy a kérvényt kedvezően intézzék el s ezzel a kinevezési okmány kiadása esedékessé is vált.

Ezek után történt, hogy ma dél-

előtt tíz órakor az adott találkozáson a tanító megjelent a kultuszminisztériumban, hogy mint megbeszéltek, az igazgató bemutassa neki a kérvény elintézését és átvegye a kikötött ötezer pengőt.

A büncselekmény komoly gyanúja alapján ekkor azonban az ügyészség megbízottai már figyelték a tanítót és az igazgató találkozását. És abban a pillanatban, amikor a tanító a pénzt átadta, a várakozó rendőrtisztviselők előléptek, megmotozták a tettenért igazgatót, elvették a nála levő bizonyítékokat és a pénzt

és azonnal bekísérték a királyi ügyészségre. Mivel tettenérték, a királyi ügyészség intézkedésére azonnal le is tartóztatták és megkezdtek úgy a tettenért igazgatót, mint a panaszos és a tanuk kihallgatását.

Az esetről nyomban jelentést tettek illetékes helyen, ahol ebben az ügyben a legszigorubb eljárás lefolytatását rendelték el.

Az ügy szereplője Ottó Károly kultuszminisztériumi szolgálatra beosztott elemi iskolai igazgató, aki Káspesten lakik.

A felvidéki tót ipart tönkretette a csehek politikája

Prága, július 25.

A Szlovák című lap követeli az állami beruházások ellenőrzését és felszólítja a kormányon ülő tót minisztereket, hogy állapítsák meg, hogy a felvidéki ipar mennyi rendeltetést kap az államtól. A régi Magyarország elsősorban a felvidéki gyárakban tett rendeltetést, a tót ipar az összeomlás után azonban százmilliók veszteségeket szenvedett azért, mert a prágai miniszteriumok

kezdettől fogva az állam szükségleteit csaknem kizárólag Csehország iparánál szerezték be.

Az állami rendelkezések ma is 5-6 millió csehi koronára rúgnak évente, de ebből az összegből a felvidék tudvalevően egy fillért sem lát. A miniszteriumok félnek a nyilvánosság ellenőrzésétől és ezért nem akarják, hogy valaki meggyőződhessen arról, hogy kivel dolgoznak.

Lövészárkokat építenek a jugoszláv hatóságok Zára közelében

London, július 25.

Bécsből jelenti a Daily Mail, hogy a jugoszláv hatóságok, amelyeket nagy mértékben aggasztanak a bari olasz tüntetések, a dalmát és horvát lakossággal több száz mérföld hosszúságban lövészárkokat építenek. A munka különösen lázasan folyik Zára közelében. A jugoszláv diktatura általános munkakötelezettséget vezetett be utépítési és hadászati

célokra. Minden földműves meghatározott napokon ingyen köteles bizonyos munkát elvégezni, még pedig nem feltétlenül lakóhelye közelében. A parasztok meg vannak győződve, hogy a közel jövőben kísérlet történik, hogy Zárat elragadják az olaszoktól.

Belgrádi jelentések szerint a szállításoknál és közgazdasági téren is nagy előkészületek folynak

Veronállal megmérgezte magát és meghalt a menyasszony: mert kaució nélkül nem mehetett férjhez

Budapest, július 25.

A Rókus-kórházban pénteken meghalt Berger Mária 24 éves hivatalnoknő, akit néhány nappal ezelőtt veronalmérgezéssel szállították be. Berger Mária halála mögött megrendítő tragédia húzódik meg. A fiatal lány Pestújhelyen, a Bosnyák-utca 25. számú házában lakott, az édesapjánál, aki építési vezető.

Berger Mária hivatalba járt. Már három esztendő óta menyasszony volt, az esküvőt azonban nem lehetett megtartani, mert a vőlegénynek kauciót kellett volna letenni, ehhez pedig nem volt pénzüik. Berger Mária ezen annyira elkeseredett, hogy néhány nappal ezelőtt megmérgezte magát. Akkor a Rókus-kórházba szállították, de az orvosok

gondos ápolása hiábavalónak bizonyult és a szerencsétlen leány ma kiszenvedett.

Angol kocamalac törzskönyvezett állományból 40-50 kg. súlyban állandóan kapható a nagyháti gazdaságban. Levelezés: Dr. Gróf Semsey László uradalma, Balmazújváros címre küldendő.

Konyári Sóstón a strandfürdő megnyilt!

Pneumatik tömör- és légszatornás abroncs képviselőt

keres Körzetképviselőt.

Ajánlatokat kérem

„Jól jövedelmez”

jeligére a kiadóba.

Központi szálloda Hotel Centrál
Budapest, VII. Baross-tér 23.

A keleti pályaudvartól alig 2 percrenyire a debreceniek kedvelt találkozó helye.

Elsőrangú modern családi ház. Központi fűtés. Minden szobában hideg-meleg folyóvíz.

Egyágyas szobák árai: 5, 6, 8, 9, 10 pengő.

Kétágyas szobák árai: 10, 12, 13, 14, 15, 16 pengő.

Fürdőszobás szobák, rádió.

Telefon a szobákban.

Tulajdonos: PALLAI MIKSA.

A debreceni csata emlékünnepe

(A D. U. tudósítójától.)

A Debreceni Ujság-Hajdúföld legnapj szünetelt már jelentette, hogy a város vezetősége az idén is díszes keretek között ünnepli meg az 1849. augusztus 2-iki debreceni csata évfordulóját.

Az ünnepség megrendezésével a polgármester dr. Kupinszky Sándor városi aljegyzőt bízta meg, aki az ünnepi beszéd megtartására dr. Oláh Bélát, Debrecen város idegenforgalmi előadóját kérte fel. Az ünnepségen hazafias énekszámokkal vészt részt az összes debreceni delegáltakból alakult kórus, a H. Boeckay István hajdúezred zenekara pedig a Nemzeti Hírszolgálat és a Himnuszjátsza felkérték az Egyetértés vezetését is, hogy fűvészek zenekarával a városházáról fél 6 órakor induló menet élére.

Az ünnepségen hivatalosan képviselteti magát a város és a honvédség, valamint a hivatalok és testületek. Akik koszorút helyeznek a kőoroszlápra, szánecskékat jelentésként a városházán a közművelődési ügyosztálynál, amelynek telefonszáma 13-56.

KISENEVBEN KÉT VÁROSI TANÁCSOST TARTÓZTATTAK LE KOMMUNISTA PROPAGANDA MIATT

Kisenevből jelennek: Néhány nappal ezelőtt a Dnyeszter partján két kommunista propagandistát tartóztattak le éppen akkor, mikor a folyón át akartak kelni, hogy Oroszországba titkos jelentéseket vigyenek. Kihallgatásuk alkalmával rendkívül kompromittáló vallomást tettek a városi tanács két tagja ellen. A két tanácsost az ügyészség letartóztatta.

UJ IPAROSOK ÉS KERESKEDŐK DEBRECENBEN

A múlt héten az Iparhatóság a következő debreceni lakosoknak adott új iparigazolványt:

Katz Zsigmond fűszerkereskedés, id. Kiss Lajos szatós, Tóth István baromfi kereskedés, Balázs Imréné női szabó, özv. Tasnádi Andrásné mérlegelés, Pávai Lajos fuvaros, Vékonny Bálintné burgonya kereskedő, Kiss Lajos kutyafuró, Csiki Gáborné mérlegelés, Gáll Zoltán fuvaros, Ujhelyi István baromfi kereskedő és diótörés, Berki István baromfi kereskedő, Levenesik Istvánné szatós, Gölya Miklósné tejtermékek kereskedő, Süsskind Mór cipő kereskedő, Horváth Józsefné mérlegelés, Klein Tibor bőrekereskedés, Schwarz Ernő szatós, Tóth Lajos baromfi kereskedés, Szathmári Ferencné paplanos, Fülöp Kálmán autóalkatrész kereskedő és garázsiparos, Körös Jenő és tsa. cukrász, Kerek József műszerész, Busek Miksa fehérnemű készítő, özv. Katona Józsefné fuvaros, Biró Sámuel és neje baromfi kereskedő, Bartha Sándor bérautófuvaros, kedő, Bartha Sándor bérautófuvaros, Cservák Mártonné baromfi kereskedő, Piribauer István fényképész, Tokai Jánosné tojás, gyümölcs kereskedő, Kristó Ignácné tejtermékek kereskedő, özv. Kutyk Jánosné baromfi kereskedő, Glück József kis tejgyűjtő állomás, Tajti Ferenc férfi szabó, özv. Paurek Pálné gyümölcs kereskedő, Gramantik Ferencné fehérnemű varrás, id. Aszalós János géperejű bérkocsi, Kriczka Ilona szatós, Kupferstein Sámuel cipész, Kovács Józsefné szatós, Pál Antalné baromfi kereskedő, Lázár Györgyné szatós, Sós Gyula eszmadia, Ménes András bérkocsiplé, Philip Rudolf bérautófuvaros.

Nem alkalmi vétel

hanem állandóan olcsón árusítom a

műselyem harisnyát!

Saját gyártmány hibátlan P 1.90, hibás 1.50
Bemberg selyem harisnyát kis hibával P 2.50
Férfi strapa zoknit páronként —.40 fillér
Prima selyem nadrág hibátlan P 2.90

Cipő osztályban

állandóan vannak egyes párok leszállított olcsó arakon.

Benyáts Emil áruháza Debrecen.

Előindiában óriási károkat okoz az Indus vízáradása

Elpusztult a cukor, gyapot és gabonatermés

Karachi, július 25.

Az Indus alsó folyásának völgyében huszonnégy óra óta állandóan felhőszakadás pusztít. A felhőszakadás mindenütt súlyos árvízveszedelemmel jár. Az utakat elöntötte az ár s igen sok házat és tanyát elzárt a külvilágtól. A táviró- és telefonvezetékek is megszakadtak. A cukor, gyapot és gabonatermés mindenütt elpusztult. A legválóságosabb a helyzet Shikarpur és Larkhana városokban, amelyek fölött gátszakadás történt. Az Indus árja óráról

óra emelkedik s attól kell tartani, hogy mindenütt szétföri a gátakat.

Karachi-ban helyenkint méter magasban áll a víz az utcákon. A közlekedés teljesen megbénult. Az utcákból rohanó patakok lettek, amelyek butordarabokat és otthagyt autómobilokat sodornak magukkal. Az anyagi kár igen nagy. Miután az összeköttetés az árvíz sújtotta területtel teljesen megszakadt, eddig még nem lehet tudni, vannak-e az elemi csapásnak halálos áldozatai is.

Wilkins kapitány tengeralattjáróval indul az északi sark jég táblái alá

Amsterdam, július 24.

Sir George Hubert Wilkins ausztráliai kapitány újból az Északi-sarkra készül, ez alkalommal azonban nem hajón, vagy repülőgépen, hanem a víz és jég táblák birodalmában — tengeralattjáróval.

Wilkins kapitány 1913-ban indult első kutatóújtára az Északi-sark felé s Steffansson nevű társával csak 1917-ben fejezte be nagy horderejű tudományos eredményekkel járó kutatásait. Ez az Északi-sark közelében eltöltött három év tele volt veszedelmekkel- és nélkülözésekkel. Sőt, csak a különös véletlenek miatt, hogy Wilkinst és Steffansont katasztrófa nem érte, mert repülőgépeik egymásután váltak használhatatlanná. Igaz, hogy a sok repülőgépronesből Wilkins embereinek sikerült egy nagyszerű gépet összeállítani, a „Southern Cross”-t, a Dél-Kereszt-jét, melyet később Wilkins tisztársa, Kingsford Smith vett meg a sarkutazótól.

Az első északsark ut után Sir Hubert Wilkins is az ausztráliai repülőgépre állott be s Kingsford Smith-tel közös repülőszázadban teljesített szolgálatot. Wilkinst azonban újabb légi bravurok izgatták. S az első alkalommal bucsut mond az ausztráliai seregnek, repülőgéppel szinte megoldhatatlan túrára vállalkozik: 1919-ben Angliából Ausztráliába repül, 1920-ban viszont már a Déli-sarknál találjuk őt, Shackleton kísérel el, később Új-Guineában végez hasznos kutatásokat. 1925-ben és az azt követő években pedig egymásután több veszedelmesebbnél veszedelmesebb légi utat bonyolít le. Majd

1928-ban Eijelson-nal újra az Északi-sarkhoz repül, míg végre 1929-ben sikerült régi vágyát is elérnie: be repül a Déli-sarkot s így Sir George Wilkins az első léghős, aki repülőgépen a Déli-sarkra merészkedett.

Wilkins kapitány nyilatkozata sark utjáról

Most Wilkins kapitány újra Hollandiában tartózkodott. És nyilatkozott terveiről:

— Van egy tengeralattjáróm — mondotta —, bérletem. Az amerikai kormánytól, két évre, évi egy dollár bérért. Mert ingyen az amerikai kormány bérbe senkinek sem ad semmit... — folytatta Wilkins. — Nagy terveim vannak ezzel a tengeralattjáróval. Víz és jég alatt az Északi-sarkra akarok hatolni! Illetően Alaska és Florida, Európa és Észak-Ázsia között megkeresem a legrövidebb utat... nem a levegőben, nem a föld, illetve a jég táblák fejszínén, hanem a jégtenger alatt! 1931 májusában Kanadából fogunk indulni. Először a Spitzbergákhoz megyünk. Két hónapon át a jég táblák alatti búvárhajózást fogjuk tanulmányozni, aztán nekivágunk utunk céljának s remélhetőleg már augusztus végén újra Newyorkban lehetünk.

Tizenyeletagu expedició

Wilkins e csodálatos vállalkozásának terveit már készen vannak. Tizenyeletag kísérik el őt útjára. Vening Meines professzor lesz a főutitársa. De vele megy dr. Sverdrup, az ismeret sarkutazó és Dahl hadnagy is, aki már dr. Sverdrup édesapjának expedíciójában is résztvett.

Sőt a tengeralattjáróban helyet kap egy filmoperatőr is. Ebben az expedícióban ez alkalommal a hangosfilm lesz képviselve. Míg a tengeralattjáró régi, kipróbált legénységéből Wilkins tíz amerikait visz magával. Magát a tengeralattjárót alaposan átalakították. Reflektorokkal látják el. Jégvágó, jégtörő és jégromboló gépekkel szerelik fel s 700 kilométernyi távolságra szóló fűtőanyag kerül majd a búvárhajó belsejébe. Ha minden sikerül, úgy Wilkins rendszeres járatokat akar fenntartani Alaska és Florida között.

Fráter Jenő országgyűlési képviselő nagylétai választói között

(A D. U. tudósítójától.)

Fráter Jenő orsz. képviselő, ny. altábornagy a képviselőház bezárása után kerületének összes községeit sorra látogatta. Beszámolókat tartott az egyes községekben s tájékoztatta a kerület választópolgárságát a napi politika főbb eseményeiről.

A népszerű képviselő a községekben tett látogatásokat felhasználta arra is, hogy a lakosság jogos kívánságait s panaszait meghallgassa és azok orvoslását hathatósan előmozdítsa.

Jelen volt a képviselő a Nagylétán tartott járási leventeversenyen is s mint hivatalos katona nagy érdeklődéssel szemlélte a szebbnél-szebb gyakorlatokat s a közreműködő leventéknek teljes elismerését fejezte ki.

FŐISKOLA

Beiratkozás a Gazdasági Akadémián. A debreceni m. kir. Gazdasági Akadémián az 1930-31. tanévre a beiratkozások megkezdődtek. Fontos, hogy a debreceni illetőségűek minél előbb jelentkezzenek. A Gazdasági Akadémia igazgatósága.

HALÁLRA RUGTAK EGY FUTBALLISTÁT A ZILÁHI „BARÁT-SÁGOS MÉRKŐZÉSEN”

Zilah, július 25.

Vince József kereskedőségét vásárló egy helyi csapatban, mint centerhalfi futballozott egy barátságos mérkőzésen. A játék hevében egyik játékos olyan erővel rugta gyomrára, hogy Vincét ájultan szállították kórházba. A szerencsétlen fiatalember gyomorvérzést kapott és az orvosok már nem tudták megmenteni. Néhány napi szenvedés után tegnap délután meghalt.

Könyvkötéseket, hirdíszmunkákat, képervezéseket, dobozokat stb. legizlésebben és legolcsóbban készít könyvkötészetünk.

Írógép

teljesen kifogástalan, strapabíró, „Ideál” márka

eladó.

esetleg bérbe kiadó hosszabb időre. Érdeklődni a Debreceni Ujság kiadóhivatalában lehet.

A BALMAZUJVÁROSI GYLKOSSÁG FŐTÁRGYALÁSA

Égre-földre esküdözve és átkozódva tagadja Pikó István a gyilkosságot, pedig minden tanu szemébe mondja, hogy ő volt a tettes

Példátlan konoksággal viselkedik a szembesítéseknel is — Az első tárgyaláson véget ért a bizonyítási eljárás — Az ügyész szigorú büntetést kért — Ma hirdeti ki az ítéletet a bíróság

(A Debreceni Újság tudósítójától)
Bizonyára emlékezetes még az a bestialis gyilkosság, amelyet a múlt év novemberében követett el Balmazújvárosban egy *Pikó István* nevű *paradeskoecis*, aki öt hatalmas fejszeessel agyonverte a *Klein Sámuel*-ek balmazújvárosi tanyáján házvezetőnőként alkalmazott *Spitz Elzát*. *Pikó István* a gyilkosság után mindjárt esendőrkézzre került s a vizsgálat adatai, valamint a több alkalommal tett beismerő vallomása alapján még a múlt év novemberében őt a debreceni királyi ügyészség foglyá. Ugyanakkor letartóztatták *G. J. Kiskoru* esetét is, aki büntárs volt *Pikónak*. A gyilkosság ügyében a debreceni törvényszék *Dr. Serly Jenő* elnöke alatt működő büntető tanácsa pénteken reggel kezdte meg a főtárgyalást, amelyről a Debreceni Újság-Hajdúföld munkatársa a következőkben számol be:

Elővezetik a gyilkost

A törvényszék első emeleti folyo-

Tagad a gyilkos

Az elnök előbb a vádiratot ismerteti. *Pikó István* 52 éves balmazújvárosi kocsis 1929. november hó 14-én virradó éjszaka 2 és 3 óra között a *Klein Sámuel*-féle tanyán *Spitz Elza* házvezetőnőt előre megfontolt szándékkal fejszével agyonverte. A fejszét a kiskoru *G. J.* cselédleány készítette el számára s ugyanő volt az, aki *Spitz Elza* szobájában ajtait is nyitva hagyta, hogy a gyilkos beemelhesse a lakásba, ahol az áldozat aludt.

Pikó István az elnök kérdésére, hogy bűnösnek érzi-e magát, ma tiszta emeli a szemét, összeszerzi a kezét és úgy mondja:

— *Cseppet sem érzem magamat bűnösnek, ott sem voltam, mikor a kisasszonyt meggyilkolták.*

Elmondotta ezután vallomását, hogy ő az egész éjszakát az istállóban töltötte s csak hajnalban értesült a borzalmas gyilkosságról, amit *Szabó Károly* kertész mondott el neki. *Spitz Elzával* nem volt a legjobb viszonyban, ugyanis *Spitz Elza* őt többször szidalmazta, mert felkötötte kora hajnalban, hogy a tejet, amit reggel a vonatra kellett volna feladni, készítsen elő. Ezek a veszekedések nap, mint nap ismétlődtek, úgy, hogy a végén nem is szóltak egymáshoz, csak azt, ami éppen a legszükségesebb volt. Ő a maga részéről nem bántotta soha *Spitz Elzát* s nem igaz az sem, hogy valaha is fenyegette volna.

— *Még az a jó Isten sem látta, hogy bármikor is fenyegettem volna a kisasszonyt!*

Mikor a gyilkosságot felfedezték...

A gyilkosságot megelőző este 8 és

Átkozódva utasít vissza minden gyanúsítást! Pikó

Dr. Serly elnök ezután a vádiratban foglalt egyes körülményekre kérdezi meg *Pikót*. Megkérdi, hogy mit beszélt ő a gyilkosság előtti napon *G. J. cselédleánnyal*. A vádirat sze-

sőjét, a 94. számú tárgyalóterem előtt már kilenc óra előtt jóval sűrűn el-lepték a hallgatók, hiszen nem mindig nyílik alkalom végighallgatni Debrecenben egy gyilkossági tárgyalást. Pontosan kilenc órakor vezeti elő a fogházor a gyilkos *Pikó Istvánt*, míg büntársa, a fiatal *G. J.* már szabadlábon van. *Pikó* sápadt, ideges nézésű ember, aki láthatólag reszketve várja sorsát. A tárgyalóteremben a hallgatóság részére fenntartott padokon már szorongásig vannak a kíváncsok. Mint a heringek, úgy szoronganak a szűk helyen. Kilenc óra után néhány perccel bevonul a bíróság, élén *Dr. Serly Jenő* tanácselnökkel.

Dr. Kádár István királyi ügyész, valamint a két védő, *Dr. Rényi Andor* és *Dr. Leveles Imre* is el foglalják helyüket. *Dr. Serly* elnök megnyitja a tárgyalást. *Pikó István* és fiatal büntársának személyi adatait veszi fel, először a bíróság, majd megkezdődik *Pikó István* kihallgatása.

9 óra között *Pikó István* a családijánál vacserázott, ahol három darab tengeri lisztből sült pogácsát evett meg. Azután visszament a tanyára istállóba, ahol elvégezte a dolgát és lefeküdt. Hajnali 3 óra körül *Szabó Károly* kertész bement hozzá, majd, amíg öltözködött, a kertészt kérte meg, hogy költse fel *Spitz Elzát* a tejelőkészítésre. A kertész csakhamar visszament hozzá és elmondotta, hogy *Spitz Elzát* valaki meggyilkolta.

— *Még ha pofonvernek, sem hittem el neki*, — mondja *Pikó* a bíróság előtt és ismét esküre emeli a kezét. Elmondja ezután, hogy a kertész fel és a többi cseléddel elmentek a lakásba, ahol ruhával szépen lepakarva találták *Spitz Elza* holttestét. Ő azonban az ispánért szaladt, aki rögtön befogatott vele s utasítást adott neki, hogy halton a csendőrségre. Mikor visszaértek, *G. J.* a fiatalkori cseléd, akit néhány nappal azelőtt *Spitz Elza* elbocsátott, már ott volt az udvaron. Ő napok óta akkor látta ismét először.

— *Ha nem igaz, amit most mondtam — esküdi Pikó —, akkor az sem igaz, hogy most a fényes nap az égen ragyog...*

A hallgatóság között előjött derültség támad e szavakra, mert az ablakból világosan látható, hogy percek múlva ismét megerednek az esernyők s a napnak még csak híresínesen az égen. Így azután az esküvés nem tette meg a *Pikó* által kívánt hatást a bíróság tagjaira.

rint ugyanis *Pikó* ráparancsolt a leányra, hogy a faskamrából készítse ki a hatalmas fejszét, mert azzal meg akarja ölni a kisasszonyt. Megparancsolta azt is, hogy éjfélt után harvja

ei a szobát, ahol *Spitz Elza* s a kisleány aludni szokott és hagyja nyitva maga után az ajtót.

Pikó kétségbeesetten tagad. Nem is beszélt napok óta a leánnyal, nem hogy ilyen parancsokat adott volna neki. Összevetszolt kezekkel mondja: — *Ha csak egy szót is szóltam a kislánynak, a feleségemet, meg az öt gyermekemet egész napon át a földtől a padlásig verje a nehéz nyavaly!*...

Az elnök azonban megjegyezte erre az átkozódásra, hogy hiszen már évek óta különváltan él a feleségétől, nem kell nagy kirázi ilyen átkozódást mondani rá. Ezután elbeterjesztte a csendőrség, majd a vizsgálóbíró előtt tett vallomását, amelyben beismerte *Pikó*, hogy ő követte el a gyilkosságot. Akkor elmondotta a körülményeket is. A nyitva hagyott ajtó bement a hálószobába, kezében a fejszével s az *ulvó Spitz Elzának a fejére vágott. A leány erre felült az ágyába, mire Pikó még egyszer vágott a fejére a hatalmas fejszével, úgy, hogy az ütések alatt Spitz Elza eszméletlenül hanyatlott vissza a párnára.*

Pikó erre azt mondja, hogy csak azért tett beismerő vallomást, mert a csendőrök igazolták s meg az ispán határa is elvették rajta. A vizsgálóbíró előtt is csak azért ismert be mindent, mert félt a csendőrtől, akik jelen voltak a kihallgatásnál. Mint mondja, ő becsültes ember, nem lopt se szegénytől, se gazdától, még csak „kommunista” sem volt!

Pikó a gyilkosság után nyugodtan pipára gyújtott

Az elnök felolvassa a beismerő vallomásról felvett jegyzőkönyvet. E szerint *Pikó* a következőket adta elő vallomásában:

A gyakori veszekedések során *Spitz Elza* őt többször nagyon megsértette. Koldusnak, tetvesnek nevezte, ami rosszul esett neki s elhatározta, hogy megbosszulja magát. November 13-án, két nappal az utolsó veszekedés után, meglátta a házvezetőnőt az udvaron s ekkor ismét eszébe jutottak neki azok a sértések, amiket el kellett tennie *Spitz Elzától*. — Olyan indulathoz jött, hogy elhatározta: végez a leánnyal. Még aznap szólott a kis cselédnek, hogy készítse ki a fejszét és éjfélt után hagyja

Egy 13 éves cselédleány, Pikó büntársa elmondja a gyilkosságot

A kiskoru *G. J.* cselédleányt hallgatja ki ezután a bíróság, akit büntársi bünrészességgel vádolt a királyi ügyészség. A 13 éves kislány előadja, hogy november 13-án délután *Pikó István* ráparancsolt, hogy a fejszét készítse ki neki, mert agyon akarja verni a kisasszonyt, vagyis *Spitz Elzát*. Azzal fenyegette meg, hogy ha nem teszi ki a fejszét, vagy akárkinek is mer szólni a dolgról, ő is menten agyonüti. Zokogva adja elő a vallomását, ő nem érzi magát bűnösnek. Nagyon megijedt *Pikó István* fenyegetésétől és engedelmeskedett neki. Este azután bement a

nyitva *Spitz Elza* hálószobájának ajtait. Aztán hazament családjához, majd este ismét visszatért a tanyára. Az istállóban lefeküdt és körülbelül négy óra múlva, de már jóval éjjel után ébredt fel. Eszébe jutott terve s magához véve a fejszét, elindult a hálószoba felé. A szobába besütközött a hold s ő tisztán látta az ágyban fekvő *Spitz Elzát*, aki ekkor aludt. Felemelte a fejszét és ötször a leány fejére vágott. Amikor már úgy látta, hogy *Spitz Elzának* nincsen élet, nyugodtan kiment a fejszét a falról lehullatva kolattal ledörzsölte a vértől, majd visszament az istállóba, ahol nyugodtan pipára gyújtott.

A jegyzőkönyv további része a tanú kihallgatásokról számol be. E szerint *Szabó Károly* kertész közölte hajnalban *Pikóval* a gyilkosságot s még ő volt a legjobban felháborodva a kegyetlenség miatt. A jegyzőkönyvek előtérítésén után *Pikó* megmarad tagadása mellett. Állandóan azt hangsúlyozta: Nem csináltam, ártatlan vagyok! — Visszavonja a vizsgálóbíró előtt tett beismerő vallomását is azzal, hogy ő félt a csendőrségtől, mert a kihallgatáskor több csendőr volt jelen.

Az ügyész indítványozza a vizsgálóbíró kihallgatását

Dr. Kádár István királyi ügyész indítványt tesz arra vonatkozóan, hogy a törvényszék rendelje el a vizsgálóbíró letöltését *Dr. Tóth János* törvényszéki vizsgálóbíró helyettesnek a kihallgatását. Ugyanis a vizsgálóbíró a gyilkossági ügyvel kapcsolatban folytatott tárgyalások alkalmával a meghatározottabb kijelentette előtte, hogy a kihallgatáskor csendőrök nem voltak jelen. A nyomozást végző csendőrök közül egyesek kérték, hogy legelőbb őket hangassa ki a vizsgálóbíró, mert szolgálati ügyében más előglatásuk is van s ő ezt a kérést teljesítette is. Mások a csendőrök közül azt kérték, hogy jelen lehessenek a vádlott kihallgatásánál, de ezt a vizsgálóbíró mereven elutasította, úgy, hogy *Pikó István* kihallgatása alkalmával csak a vizsgálóbíró és a fogházor volt jelen. Amíg pedig a csendőrök a tanya épületében tartózkodtak, ahol a kihallgatást fogantatosították, senkit sem engedett be abba a szobába, ahol a fogházorral együtt *Pikó István* tartózkodott és várta az esetleges szembesítéseket. *Dr. Serly* elnök az ügyész indítványára kijelenti, hogy a törvényszék később határoz *Dr. Tóth János* vizsgálóbíró kihallgatása felől.

Mielőtt még a másodrendű vádlott kihallgatására került volna a sor, *Pikó István* felemelkedik a helyéről és kijelenti:

— *Olyan ártatlan és tiszta vagyok mint a jó Isten az égből!...*

Spitz Elza hálószobájába, ahol állandóan aludt, mert a házvezetőnő nem mert egyedül aludni. Éjjel tájban hallotta, hogy *Pikó István* az ajtó előtt szöli és követeli, hogy nyissa ki az ajtót és kotródjék a szobából. Ő erre magához vette az ágyneműt, kinyitotta az ajtót, azt nyitva is hagyta, maga pedig a szobából ment aludni. Az ajtó kinyitásakor ott látta *Pikó Istvánt*, akinek a nagy fejsze a kezében volt. A többiről nem tud semmit, csak hallomásból.

Elmondja, hogy sohasem haragudott a házvezetőnőre, aki ugyan egy ízben elbocsátotta őt a szobájából,

ARANY
BIKA

GŐZ és KÁDFURDÓ

REGGEL
ESTE6-TOL
-IG

NYITVA!

OLCSÓ ARAKI
ELSŐRENDO PEDIKOR

de néhány nap múlva ismét visszavette.

A kislány szemébe mondja Pikónak: te csináltad a gyilkosságot!

Izgalmas szembesítés következik most. Az elnök felszólítja a kislányt, hogy mindezeket mondja Pikó István szemébe.

— Na mondjad! — kiált rá kihívóan Pikó, mire a kislány sírva fordul a vádlott felé és úgy mondja el a terhelt vallomását, Pikó egy ideig némán hallgatja, majd felkiált:

— Hazúdsz! Nincs Istened, lelked sincs... Én azt mondom, hogy itt vagyunk, de nincsen Isten az égben, amiért ez a lány ilyen hamis lelküszegtet!

— Ne beszéljen már, — mondja a lány.

— Te csináltad a gyilkosságot!

— Maga csinálta! Maga mondta, hogy agyon akarja verni a kisasszonyt!

Pikó a szembesítés után fenntartja

tagadó vallomását, majd dr. Horváth Arthur törvényszéki orvosszakértő ismerteti a Spitz Elza holttestén a nyomozás alkalmával tapasztalt sérüléseket, utána pedig dr. Benedek László egyetemi professzor, elmeszakértő terjesztette elő szakvéleményét Pikó István elmeállapotára vonatkozóan.

Az orvosszakértői vélemény

Az elmeszakértő véleménye a következőket tartalmazza: Pikó Istvánt az előzetes letartóztatása alatti elmeorvosi vizsgálat alá vették és ez alkalommal az igazságügyi orvosi tanács későbbi szakvéleményével egybehangzóan megállapították az, hogy Pikó István vezérlőtevése elme- gyengeségben szenved s akaratellen- tározási képessége megkezdően korlátolt. Tettének horderejét nem foghatta fel olyan mértékben, mint egy normális ember. Egyébként ez a bűnselekménye tipikus példája a hozzá hasonló fejletlen s így hosszú- állásra hajlamos egyének bűneinek.

Hogyan vallotta be Pikó a vizsgálóbíró előtt Spitzer Elza megölését

A szakértői vélemény előterjesztése után dr. Serly elnök kijelenti, hogy a törvényszék elrendelte dr. Tóth János vizsgálóbírónak és az első kihallgatás alkalmával jelen- volt Márton Elek fogházörnek a tanukénti kihallgatását. Dr. Tóth bíró a következőket adja elő:

Amikor a boncolás és első helyszíni szemle után a községházán, Balmazújvárosban kihallgatta Pikót, ez letagadta, hogy része lett volna a gyilkosságban, holott előzőleg a csendőrségen beismerte a tettet. Körülbelül két hét múlva, december legelső napjaiban ismét helyszíni szemlét és kihallgatást tartott Balmazújvárosban a Klein-féle tanyá- ban. Ekkor már Pikót a debreceni ügyvédség fogházából kísérte oda egy fogházörrel, aki állandóan Pikó mellett volt. Nem engedte meg, hogy a csendőrök jelen legyenek Pikó kihallgatásánál, sőt azt is megtiltotta, hogy a csendőrök közül egy is a Pikó közelében legyen. Ezért a csendőröket hallgatta ki legelőször, akik a kihallgatás után azonnal el is távoztak a tanyáról. A csendőrök után még mintegy öt-hat tanút hall- gatott ki, majd a tízedik tanút kihall- gatása után, aki egyébként nem is tett nagyon lényeges vallomást, Pikó István kijelentette, hogy szeretne valamit mondani. Elmondotta ekkor, hogy ő a tettes. Körülbelül három- negyed óráig tartó vallomás után végre kiterjeszkedett a gyilkosság körülményeire s ezt a vallomását azonnal jegyzőkönyvbe is vették. Pikó később Debrecenben is megis- méltelte beismerő vallomását. Telje- sen kizárt dolog, hogy a csendőrök megfélemlítése következtében tette volna meg a beismerő vallomást, hiszen a csendőrök nem is voltak jelen Pikó kihallgatásakor.

A bíróság ezután Pikót szembesi-

Súlyosan terhelt tanuvallomások

Zsupos Gábor és Horváth János községi rendőrök, akik jelen voltak a csendőrségi kihallgatások alkalmá- val, egyöntetűen azt vallják, hogy senki sem bántalmazta Pikó Istvánt, aki magától beismerte mindent. Hor- váth János vallomásában azt is gló- adta, hogy Füzy György csendőr- tiszthelyettes jelen volt akkor, am- kor dr. Tóth János vizsgálóbíró Pi- kót kihallgatta. A bíróság erre elren- delte Horváth János szembesítését

tette dr. Tóth bíróval. Pikó egész testében reszkette tagad. Állítja még most is, hogy igenis ott voltak a csendőrök. Márton Elek fogházör a következő tanu, aki szintén egyező vallomást tesz dr. Tóth János vizs- gálóbíróval.

A csendőrök tanuvallomása

Füzy György csendőrtiszt helyet- tes kihallgatása következik, aki a nyomozást irányította a gyilkosság ügyében. Elmondja, hogy amikor a gyilkosság reggelén megjelentek a tanyán, Pikó István fejében ideges és izgatott volt, úgy, hogy azonnal reáterclőlött a gyamra. Ő akkor Pikót őrizetbe is vette s amikor az őrségen kihallgatták, csakhamar beismerte a gyilkosság elkövetését. A kis esel- deány a nyomozás során egy alkalommal sírva panaszkodott el az any- jának, hogy mivel fenyegette meg őt Pikó, ha nem teszi ki számára a fejszét. Ezek az adatok épen elegendőek voltak, hogy Pikót továbbra is őrszetben tartassák. Nem felel meg a valóságnak az, hogy Pikót a csend- örök bántalmazták volna, hiszen a csendőrségi kihallgatás alkalmával mindig jelen volt legalább egy por- gári egyén is, mint bizalmi ember.

Ugyanilyen valórmást tesznek a nyomozásban résztvevő csendőrök is, akik közül Fűrész László alhad- nagy azt vallotta, hogy ő nem elége- dett meg azzal a beismeréssel, amit Pikó István a boncolás után tett, hanem elment vele a tanyára és ott rekonstruáltatta az egész gyilkosság felvételét. Pikó mindent pontosan elismerte. Megmutatta hol talált a fejszét, hogy hol ment be a la- kásba s elmondta, hogy a fejszével hogy ütötte le Spitz Elzát. Anélkül, hogy a csendőrök közül bárki is erő- szakolta volna, mindent beismer-

te adia vallomásában, hogy ő volt az, aki elmondta Pikónak, hogy meg- gyilkolták Spitz Elzát. Felszólította, hogy menjen ő is a szobába és nézze meg a holttestet, de Pikó kijelen- tetette, hogy nem megy. Később sok luza-vona után mégis velök ment Pikó is, de csak messziről, éppen, hogy rápillantott a holttestre: Pikót izgága, indulatos embernek ismerte, aki egy alkalommal egész esekély- ség miatt doronggal támadt rá.

Az éjjeli őrt azt vallja, hogy a ta- nya udvarán négy hamis kutya volt s ezek nem türtek meg idegen em- bert a tanya közelében s ha valaki az udvarra tette volna a lábát, föl- tétlenül le is huzzák volna.

Dr. Serly Jenő tanácselnök ezután a tárgyalást felfüggesztette azzal, hogy délután fél 5 órakor fogja foly- tatni, amikor is a többi tanu kihall- gatására kerül sor.

Ezután dr. Rényi Andor, Pikó Ist- ván védője bizonyítaskiegészítési in- dítványt terjesztett elő, amit azon- ban a törvényszék elutasított.

A délutáni főtárgyalás

Dr. Serly Jenő tanácselnök dél- után fél öt órakor nyitotta meg a

Pikó izgatott volt a gyilkosság utáni hajnalon

Klein Lajos kulcsár a következő tanu. Szerinte Pikó és Spitz Elza között onnan származott a rossz vi- szony, hogy a leány Pikó István gyerekeit, akik állítólag tojást lop- tak, kitiltotta a tanyáról. Pikót meg- bízható munkásnak tartotta, aki azonban zsémbes természetű volt. A gyilkosságot követő hajnalon talál- kozott Pikóval, aki rendkívül izga- tott volt, sehohsem találta a helyét.

— Mészár Ilona: Pikó goromba, káromkodó ember volt. Egyszer a répaiföldön munkaközben azt mon- dotta neki: nagyon esodálkozik, hogy a gazdáit sohasem szólnak amiatt, hogy soha egy jó szót sem szól Spitz Elzához.

Pikó lesz a végzetem...

Klein Helén és Klein Irén egyor- mán vallják, hogy Spitz Elza gyak- ran panaszkodott nekik. Pikó István gorombaságai miatt. Azért aludt minden éjszaka a kis eselddel egy szobában, mert félt Pikótól. Azt mondotta, hogy nem bánja, ha egy eceseendő is van vele, csak legalább halljon emberi szuszogást.

— Pikó lesz az én végzetem, — hajtogatta az utóbbi időben.

Néhány lényegtelen tanu vallomá- sa következik ezután, majd Pülöp Ernő ispán mondotta el, hogy a gyil- kosság reggelén találkozott Pikóval, asin azonban semmi különösebb ide- gességet nem vett észre. Talán az volt az egyetlen különösebb momen- tum, hogy amikor befogatott vele a kocsiba és már a teljesen világos hajnalban a községbe mentek, rászólt Pikóra, hogy gyorsabban hajtson, mire Pikó visszafelelt: „Nem hajlok gyorsabban, mert nekimegyek vala- minek!” Ekkor pedig már egészen világos volt. Szerinte Pikónak az volt a szokása, hogy mielőtt a ki- adott parancsot teljesítette volna, előbb jól kikáromkodta magát.

Klein Sámuel bérlőt hallgatta ki ezután a bíróság. Spitz Elza többször panaszkodott neki, hogy Pikó nem hagyja békén. Ő is csak azért türte meg a tanyán, mert nagyon jó lo-

folytatólagos főtárgyalást, amikor is a még hátralevő tanuk kihallgatását foganatosította.

Gráfel Jánosné, a másodrendű kis- koru vádlott édesanyja elmondja, hogy a kislánya, aki egyébként igen jóviselőtű volt, a gyilkosság utáni napon először neki, majd később a csendőrségen bevallotta, hogy Pikó István fenyegetésére tényleg elő- készítette a fejszét és éjjel után nyit- va hagyta Spitz Elza hálószobá- nak ajtaját. A kislány nem haragu- dott az áldozatra, soha nem is pa- naszkodott rá, beismerő vallomását pedig önként, minden kényszerítő hatás nélkül tette meg. A gyilkosság óta a leánya, ahogy elérkezett az alkonyat, mindennap nagy félelem- érzetről panaszkodott.

Gráfel János, a vádlott apja meg- tagadja a vallomástételt. Arra a kér- désre, hogy milyen büntetést talál megjelölőnek leánya bűnével szem- ben, kijelenti, hogy a kislánya nem bűnös, az mindig jóviselőtű volt s nem követhette el azt a bűnselek- ményt, amit a vádirat vele szemben tartalmaz.

vász volt, ő pedig igen szereti a jól kezelt, szép lovakat. Egy alkalom- mal Pikóné panaszkodott neki, hogy az ura késsel kergette meg. A esel- dek pedig többször kérdezték tőle: hogyan türelmet meg ilyen embert a gazdaságban, aki durva, káromkodó és goromba.

Fried Samu lényegtelen vallomása után a bíróság befejezte a tanu- kihallgatásokat, majd az iratok is- mertetése következett.

A királyi ügyész vádbeszéde

Dr. Kádár István királyi ügyész a bizonyítási eljárás befejeztével elő- terjesztette nagy alaposággal meg- konstruált vádbeszédét, amelyben rámutatott arra, hogy Pikó István- nal szemben mindazon vádpontok és körülmények, amelyek alapján a vádirat elkészült, a főtárgyalás fo- lyamán teljes beigazolást nyertek. Talán vannak enyhítő körülmények, amelyek figyelembe vehetők volna- nak, de maga a gyilkosság elköve- tésének módja és annak indító oka olyan súlyosan esnek beszámítás alá, hogy ezek alapján a vádlott leg- szigorúbb megbüntetése indokolt. A vádlott tagadásával szemben a ko- rábbi, bár visszavont beismerő val- lomások, továbbá vádlott-társnak és a kihallgatott nagyszámu tanuak egybehangzó vallomása minden ké- tséget kizárólag bizonyították a bű- neselekmény elkövetését.

Ugyancsak bizonyított a fatal- koru G. J.-vel szemben is a vád.

A királyi ügyész vádbeszéde után dr. Serly Jenő tanácselnök a főtár- gyalást felfüggesztette s annak foly- tatását ma, szombaton délelőttre tűzte ki, amikor is sor kerül a védő- ügyvédek beszédeire s valószínű, hogy már ma délelőtt az ítéletet is kihirdeti a törvényszék.

Csapó-utca 67. szám

Bálint József

asztalos

ajánlja saját készítésű
butorait

FELFEDEZŐ UTON A HAJDUSÁGBAN

Barangolások egy tanyái kut körül

A szentgyörgyi birtokon minden évben van tifusz, de még ma is a disznóhizláló kutjából isszák a vizet

(A D. U. tudósítójától.)

Megyünk tovább. Istentől-embertől elhanyagolt helyeken fut a kerékpár. Valahol már messzire maradt hátunk mögött a felsőjósai torony. Most már a hajduszentgyörgyi pusztára értünk. Itt, amerre ellát a szem, minden egyetlen ember tulajdona: Hartstein Nándoré. Hartstein Nándor erőrefelé a legnagyobb hatalom. Szinte felüláll államon, törvényen. Ugy mondják, neki mindent szabad, neki mindent lehet. Neki senki sem parancsol.

Ötszáz disznó és kétszáz ember ivóvíze

A szömias vándor például megáll a tanya közepén. Ilyen forró júliusi nap sütésben olyan jól esik egy korty víz. Piáne egy ilyen nagy uraság kutjából. Biztosan friss, tiszta, mely ártéri víz. Élvezet lehet belőle inni.

A kut pedig ott áll a disznóhizláló közvetlen szomszédságában. Négy-öt méterre ötszáz hizott sertéstől. A hízaló piszkos, undok fekália-leve beleszivároga földbe, elfertőzi a talajt, a vizet. **Ebből a kutból kétszáz ember iszik Szentgyörgy urának tanyáján.** Más kut nincs, másféle nem lehet vizet inni. Jó ez a Hartstein családéknak.

A Debreceni Ujság-Hajdúföld, Magyarország és Előőrök már rémregényeket írt erről a kutról. A főörvös megállapította, hogy egészségtelen, a vármegye elrendelte, hogy új kutat kell furatni Hartsteinnek. Kut azonban még mindig nincs. Minek is volna? Hartstein Nándor egyszerűen nem csináltatja meg.

A hajduszentgyörgyi tanyán minden esztendőben kitor a tifuszjárvány. Hol több, hol kevesebb a piros cédula. Olykor van néhány halott is. Elpusztul néhány munkabíró férfi, négy-öt gyenge magyar gyermek. Nem szabad annyi görög dinnyét enni és kész. A kut? Ugyan kérem, hogy okozhatna tifuszt egy kut, amibe belefolyik a trágyalé?

„Megcsömörlött a vitzől”

Most ott állunk az ominózus létesítmény előtt. Biztonság kedvéért le is fényképezzük a disznókkal együtt. A masina előtt épp egy fejkendő eszelésszony áll, viszi haza ivóviznek az urasági disznók trágyaléját.

— Mondja Ielkem, mindig csak innen isznak?

— Mindig, mert csak egy kut van a tanyában.

— Nincs tőle semmi bajuk?

— Már hogy lenne? Egészségesek vagyunk mi kérem. Igaz, hogy két éve meghalt a kislányom, de annak csak a feje fájt, meg a hasa. Megcsömörlött a vitzől. Piros cédulát tettek az ajtókra.

Piros cédula. Tifusz. Egy gyer-

mekkel kevesebb, Amnyi baj legyen. Legalább sohase telik be a létszám, hogy külön iskolát kelljen csinálni a szentgyörgyi tanyán.

A szentgyörgyi tifusz stát szitkája

Az orvosok kimutatás, a hivatalos és mezeifolhatalan statisztika szörnyű képet mutat a szentgyörgyi kut kihátasairól. Ezen a tanyán szinte minden esztendőben végigszánt egy-egy tifuszjárvány. Hol kisebb, hol nagyobb. Az orvosok tifusztérképe minden évben megmutatja, hogy innen a Hartstein Nándor kutja mellől indulnak vándorokra a bacillusok. Innen viszik át a járványt Alsójózsára. Felsőjózsára. Volt olyan esztendő, mikor harminc tifuszeset is akadt a tanyán, 1925-ben le kellett zártni a tanyai kutakat a tifusz miatt. Az elmúlt esztendőben 9 tifuszos megbetegedés történt a Szentgyörgyön. **Az első két eset közvetlenül a kut közelében fekvő eszeldlakásokban fordult elő.** Utána Alsójózsára, majd Felsőjózsára csapott át a betegség. Alsójózsán 20 eset, a Felsőn 5 megbetegedés történt. Négy ember meghalt.

A vármegye elrendelte a kut megfuratását. Kut azonban ma is csak egy van. Ott a disznóhizláló mellett Hartstein Nándornak nem parancsol a törvény!

Istálló-palota és lunyholaká

A tanya külső képe egymagában elárulja, hogy miként teljesíti egészségügyi és szociális kötelezettségét egy-egy idegen kézen levő nagybirtok. A eszeldlakások szomszédságában szemétdombok, trágyahalmok ilatoznak és terjesztik a finom jó levegőt. Az istálló hatalmas, tiszta, világos köböl rakott, palával fedett épület. A eszeldházak apró, szomorú viskók. Vályogfal, szalmateő. Négy család lakik egy pitvaron. Megezik, hogy a tetőn át becsorog az ősi eső. A gyerekek józsára járnak iskolába. Cipő, ruha alig-alig akad rajtuk. Felhőneműje csak minden másodikkal van. Akad olyan, aki az apja kabátjában gyalogol át a két kilométerre fekvő iskolába, ha esikorra fordul az idő. Egyetlen darab sült tökört visznek magukkal az iskolába. Ez a reggeli, sokszor az ebéd is. Igaz viszont hogy többre nem is nagyon telhet. A komenció eszeldek 8 mázsa búzát, négy mázsa árpát, 20 kiló szalonnát, 20 kiló kőlest és ugyanannyi babot, végül tehéntartást, vagy egy hold kukorica földet kapnak egész esztendőre.

Négy-ötszáz pengő értékű komencióból tessék megélni egész évben. Öt-hat tagu családdal. Mert erre felé éppen csak a gyermekben nincs hiány. Az egyikét nem ismerik ezek az emberek, akiknek egyetlen vagyona a gyermek, aki már 12-13 éves korában napszámba jár.

Alsójózsára felé

Annak idején 1927-ben, amikor föld nélkül maradt 2330 bőszőrményi igénylő és ugyszólván érintetlenül hagyták a szentgyörgyi határban háromezer hold zsidó birtokot, maga a vármegye nemes szívű főispánja is buzgólkodott, hogy a bőszőrményi igénylőknek ezen a helyen valami módon földet szerezzen.

Sainos, az akciója nem járt eredménnyel. A földreform befejeződött s Hajduszentgyörgyön továbbra is Harstein Nándor az ur! Odébb valammivel Weltner Jakab és Fried Adolfiné még odébb a Halbrohrék.

Gyerünk innen! Tovább, tovább! Minek az embernek keseríteni magát, amikor segíteni úgy se tud. Lent a Harstein-birtok fövében Alsójózsára község gyümölcsösei integetnek. De bizony árnyék nem igen akad már erre felé se. Két évvel ezelőtt valóságos erdő volt ez a

község. A tavalyi fagy ezerszámra pusztította ki belőle a hatalmas gyümölcsfákat. Ma már alog van belőlük néhány. Több mint ötszáz nyílászóló pusztult el, amiből nem tudtak úrra telepíteni tíz nyílást se. Azóta úgy mondiák teliesen tönkre jutott az egész község. A lakosságnak csak a napszáni maradt, meg a vákácns. Erre felé már az is áldás, ha valaki vákácns földhöz jut.

Gyerünk nézzük meg a monostori vákácnsosokat.

(mars.)

Debrecenben is megkezdődött a boletta-jeggyel való adófizetés

Eddig csak kisebb összegei fizettek be a városi adóhivatalba

(A Debreceni Ujság tudósítójától.) Mint jelentette a Debreceni Ujság-Hajdúföld, a boletta-jeggyel való adófizetés országsszerite megkezdődött. Ezzel kapcsolatban munkatársunk kérdést intézett dr Balla Bertalan városi tanácsnokhoz, az adóügyosztály vezetőjéhez, aki a következő információit volt szives adni:

— A bolettaival való adófizetés Debrecen város adóhivatalában megkezdődött. Eddig csak kisebb összegek folytak be, ami amikak tulajdonosai, hogy a eszélési munkálatok csak nemrégben kezdődtek el. A va-

rosi adóhivatal tisztviselői mindjárt a rendelet megjelenése napján megtanulták a boletta-fizetés kezelését s a még többé-kevésbé tájékozatlan ícieknek készséggel szolgálnak utmutatással.

A Debreceni Ujság-Hajdúföld munkatársa más helyen is érdeklődött a Debrecenben és Hajdumegyében eszközölt bolettafizetésekről és azt az értesülést kapta, hogy az új adófizetés semiféle zavart nem okozott a kereskedelemben s annak lebonyolítása mindenütt simán megy végbe.

A honvédelmi miniszter kiküldöttei július 30-án tárgyalnak a nagyerdei löter kihelyezéséről

Az új katonai löteret az Apafáján rendezik be

(A D. U. tudósítójától.) Debrecen város vezetősége már évekkkel ezelőtt lépéseket tett az irányban, hogy a katonai elemi löteret telepítsék ki a Nagyverdőről. A város szerint ugyanis a löter akadályozza a Nagyverdő rendezését, másrészt a lövények zaja a klinikán fekvő betegek nyugalmát állandóan zavarja. Ebből kifolyólag a tárgyalások már régebben megindultak s a napokban elhunyt Végli Kálmán honvédelmi államtitkár ebben az ügyben több ízben lent is járt Debrecenben. A honvédelmi kormány és Debrecen elvileg megállapodtak, hogy a löteret az Apafája délkeleti részén, a város által 1925-ben felhagyott térségre helyezik át.

A terv keresztülvitele akadályokba ütközött a kincstárnál. Ekkor a város feliratot intézett a honvédelmi miniszterhez s a klinikai betegek nyugalmának érdekében a kultusz-kormányt is megkereste. A miniszterek leírata a napokban érkezett le s

azokat Poroszlav László alügyvező ismertette a legutóbbi tanácsi értekezleten.

A kultuszminiszter közölte a várossal, hogy ebben az évben költségvetési fedezet hiányában nem tudja végrehajtani a löter kihelyezését. Ha azonban a város a város a 120.000 pengő költséget előlegezne a kincstárnak úgy a kihelyezést meg ebben az esztendőben végrehajthatják. A honvédelmi miniszter azt is közölte, hogy a kérlés további megtárgyalása érdekében Debrecenbe küldte Dorossághy Dezső miniszteri tanácsost, Sauer Emil főhadbíztost, dr Sarkány Oszkár miniszteri tanácsost, és dr Pláner Zoltán miniszteri titkárt.

A kiküldöttek részvételével július 30-án délelőtt 10 órakor lesz értekezlet a városházán. Az értekezleten Debrecen várost dr Vargha Elemér polgármesterhelyettes, dr Miszti Károly tiszti főügyész és Ary Lajos főszámvevő képviselik.

A házbéliek a Timár-utcán levágtak a kötélről egy életunt öreg munkást

Nyomra m a t k s é r l e meg az öngyilkosságot

(A D. U. tudósítójától.) A Timár-utca 19. számú háznál pénteken hajnalban megdöbbsentő öngyilkosságot kísérelt meg Tóth János 60 éves munkás. A szobája mennyezeten lévő lámpahorogba kötelet hurkolt s arra fölakasztotta magát.

Az öngyilkossági kísérlet azonban még idejében észrevették a házbéliek és Tóth Jánost levágták a kötélről. Az életunt munkás torkát a kötélen erősen fölsértette és összeszorította, ughogy mikor levágták a kötélről, orrán-száján megindult a vér. Azonnal mentőket hívtak a szerencsétlen emberhez s azok állították el az erős vérzést.

Tóth János egyedül lakott a Timár utcán s már hosszú idő óta nagy anyagi gondokkal küzdött. Az utóbbi napokban anyagi gondjai megsokszorozódtak, ughogy már csaknem lehetetlenné vált számára a létezés. — Ehez járult még az is, hogy Tóth János évekkkel ezelőtt agyszélhűdést kapott s azóta valósággal buskomor lett s minden bajt és csapást nehezebben tudott elviselni.

Sulyos állapotban szállították ki az öreg munkást a klinikára, ahol az orvosok kezelés alá vették. A rendőrség az öngyilkossági kísérlet ügyében megindította a nyomozást.

Épület és bútorkészítések, vasalások, fournérok
Bészler Lajosnál,
Széchenyi uca 2. sz.

FORUM

SZELE GYÖRGYHÖZ MÉLTÓ UTÓD-
DAL KELL BETÖLTENI A LELKÉSZI
ÁLLAST.

Augusztus 11-én választja a sokszá-
zados multu, nemes hithű és hazafias
hagyományokban megszentelt debre-
ceni református eklézsia új papiját, né-
hány jó Szele György nagytiszteletű ur
utódját. Szele György örökét méltó ke-
zekbe juttatni, ez kénezi manapság a
debreceni reformátusság kedves gond-
ját. Nem szorul szóbeszédre sem, hogy
Szele György halálával szinte pótoha-
tlan veszteség érte egyházunkat. Az ő
becsületes jellemessége, hithűsége,
lelkesen s az ő egyszülött Fliban való
megrendíthetetlen bizodalmassága, szil-
líd keresztényi türelmessége, mely böl-
csesége s több évtizeden át hivalkodás
tőlküli pápi ténykedésnek sorozata
töb. őt a közönség szemében, rég o-
fogva az ideális református lelképész-
ter mintaképévé avatták. Emlékezte
soha el nem muló. A korszak, melyen
lelkészkedett, arany betűkkel lesz be-
írva anyaszentegyházunk történelmébe.

Kétségtelen, hogy így elődnek méltó
utódját megválasztani nagyon nagy
megfontolást, de legfőképpen: tel-
jes gondosságot feltételez. Az egyhá-
zunk mindig különösképpen kiváló egyé-
niségű vezetőkre van szüksége, hogy a
maga nagyszerű, Istentől ábrándolt hi-
vatását teljesíthesse. E nehéz időben
adta Isten nekünk Molnár Zoltán lelké-
pásztort, aki Szele György képességei-
nek letéteményese s mint ilyen, kezes-
sége képes a tekintetben, hogy a néhai
való nagy elődnek érdemes utódjává
váljon.

Molnár Zoltán egyike a legjobban
képzett református lelkészeknek, akik a
szakudomány roppantul széles mezőjén
való olvasottsága, lelkesítő részvétel-
sége, rendkívül ritka praktikus érzéke,
administratív téren való elismerés,
szervező ereje, külső megjelenésében
szemléltető imponansu nemes egy-
szerű, tisztes családífi mivolta, pol-
gári házból történt származása mind
alkalmassá teszik a debreceni lelké-
pásztorkodásra. Nem hagyható szem-
elő az azon körülmény sem, hogy a Mol-
nár Zoltánban kétségtelenül meglévő és
eddiggi lelkési működése alatt kifejtett
tettekkel bizonyított és hadházi hi-
velnek rajongó magasközlésével peesé-
ltt kvalitások kihasználásának fennálló
szükségessége az egész hazai reformá-
tusság javára egyenesen megköveteli
ert, hogy a kétségtelenül nagy és dieci-
mutu hajduhadházi egyház igazgatásán
és hívek lelki gondozásán messzebb-
menőleg ezen kvalitások hasznosítására
a debreceni pappá történendő megvá-
lasztással mintegy megfelelő lehető-
ség, szélesebb terület adassék.

Nem véletlen az, hogy a leendő deb-
receni papi személyének kiemelése
leghivatottabb testület: a debreceni lel-
készi kar ah oyo Molnár Zoltán mel-
lett foglalt állást. Az imént említett
első és külső kvalitásoknak szakértői
szemmel való azonnali felismeréseként
történt ez az állásfoglalás s nekünk:
abik a pásztorki hű lelki nyája ya-
gyunk, nem lehet más feladatunk, mint
az, hogy a lelkési karnak Molnár Zol-
tán megválasztása mellett történt áll-
lástoglalásban rejülő böles intelemre és
saját meggyőződésünk szavára hallgat-
va s anyaszentegyházunk eminens téré-
dekeit minden egyéb felhagyva,
szavazati jogunkkal úgy éhni, hogy au-
nak eredménye a debreceni ref. egy-
háznak egy, a régi hajdúvá nagyokra
és az ő magukattudó református pré-
dikátorokra emlékeztető lelkészlet:
Molnár Zoltánnal történendő gazdagó-
dása legyen.

Egy hű egyháztag

Watermann és más gyártmá-
nyu arany töltőtollak minden árban
nagy választékban beszerezhetők a
Csáthy Ferenc egyetemi könyvke-
reskedésben, Piac-utca 8., Telefon:
2-96.

**Kézimunka szaküzlet
és csipkeáruház**
Kossuth-utca 2. Városház épület.
Gobelin, Klóplín és Valensin csipkék,
Kélim, Függönykermék, Perzsa.

**Francia tőkével kötszövőgyárat létesítenek
Hajduböszörményben**

(A Debreceni Ujság tudósítójától)
Nagyszabású vállalkozás tervezé-
nyében, eszerint egy francia csoport
bonyolításával Hajduböszörményben kö-
tszövőgyárat szándékoznak létesíteni.
Az alapítók elgondolása szerint a gyár
azért létesülne Hajduböszörményben,
mert ezen a vidéken igen sok tanult
kötszövőmunkás van, akiket minden to-
vábbi oktatás nélkül a gyárnál fel-
vetne használni és így nem kellene a m-
lő, sem pénzét áldozni a munká-
képzésre, továbbá a francia csoport
a gyárat azért létesítendő Magyarorszá-
gon, mert a munkabérek alacsonyok és
az exportra kerülő cikkekhez az a tőke-
igen nagy jelentőséggel bír. Az új kö-

tszövőgyár főleg könnyű kötszövőtt cik-
kek előállításával foglalkozna, amelyet
a francia piacon, de főleg a nyugati
államokban könnyen lehet elhelyezni.
A belföldi piacra is szándékoznak el-
csúdni, de mint már előbb említettük,
gyártmányaiknak legnagyobb részét
exportálni akarják. Az exportált cik-
k már részben biztosítottak is látzék,
mert a francia alapítók régi összeköt-
tetéseik révén magyar gyártmányokat
lőmnyűszerrel tudnák elhelyezni a fran-
cia piacon és a hírek szerint a francia
nagy áruházakkal már elozetes meg-
állapodásokat is létesítettek. Az új kö-
tszövőgyár egyelőre 50-60 munkást
foglalkoztatna.

**Elevenen összerágtak a férgék az erdőben
egy cigányasszonyt**

Sopron, július 25.
Felsőőr közelében, az Oberdorfi és
Lődös közt elterülő nagy erdőben a
felismeréssel foglalkozó mérnökök a
napokban egy öreg cigányasszonyt
találtak, akit a különböző férgék
bár élt, félg már megették.

A cigányasszony, az 51 éves Hor-
váth Anna koldulástól tengette az
életét. Egyik talból a másba árt
elamiznaért. Az egyik ilyen koldu-
körútján, a lődös erdőben azonban
megbetegedett és hat napig feküdt,
teljesen tehetetlenül, amikor a mér-
nökök rátaláltak. A mérnökök elő-
ször azt hitték, hogy halott, mivel

mozdulatlanul feküdt és a különböző
férgéknek, kukacoknak, legyeknek
szinte megszámlálhatatlan légiója
lepte el egész testét.

A férgék egész husdarabokat vá-
tak ki a testéből, különösen az ar-
cából. A mérnökök a borzalmas le-
tegről értesítették a csendőrséget,
amely a férgék eleven maradványait
beszállították a felsőöri kórházba.
A kórház orvosai nem bíznak benne,
hogy az öreg cigányasszonyt meg-
mentik, mert az élenek, mivel a
férgék az egész testét összemarcan-
golták és mélyen bentjárnak a hus-
ban, sőt az agyát is megtámadták.

**Közel háromszáz n vendék tanul
a debreceni fa- és fémipari szakiskolában**

Az elmúlt tanévben nyolc szaktanfolyamot is szerveztek

(A D. U. tudósítójától)
A debreceni állami fa- és fémipari
szakiskola múlt ezteendői értesítőjé-
ben a napokban tette közzé Kiszely Ar-
pád igazgató. A tartalmas értesítő
ábrantat az ipari szakoktatás lényeg-
gére és céljára, majd hangúlyozza,
hogy a nevelés középpontjában a
műhelyi oktatás áll. A tanulók, kik
naponta nyolc órát vannak iskolá-
ban, ennek az időnek mintegy felét
az előadó- és rajztermekben, másis
felét pedig a műhelyekben töltik.

A műhelyoktatás ugy a fa- és fém-
ipari szakon a gyakorlati élet
következményehez alkalmazkodik s
ennek megfelelő képzést igényel.
Ez nem mondható elegendőnek
ahhoz, hogy tőkéletes kiképzést ad-
jon ami a dolog természetéből és az
ipari készség állandó fejlődéséből
folyik, a tanulók mégis a legze-
bonyolultabb eredményeket mutatják fel ugy a
technikai tudás, mint a találékony-
ság és testi készség tekintetében.

Mit dolgoztak a növendékek?

A fémipari tannműhelyben a tanév

alatt elkészült jelentékenyebb mű-
kák a következők voltak:

906 db ácskapocs, 37 db pinca-
lakrác, 1 db erklévrács, 2 db ablak-
rác, 80 db burorvasalás, 2 db hullá-
dék kosár, 1 db csillár, 5 db hósi-
emléktábla, 2 db takaréktűzhely, 2
db üstház, 1 db dodkályha, 600 db
szeneskanna, 51 db Zandergén javi-
tás, 1 db lánematrix, 1 db elektro-
magnes, 1 db érképfotografáló áll-
vány, 1 db autó tanninta megszer-
ben, 1 db Worthington szivattyu ja-
vítás, 1 db autójavítás, 1 db traktor-
javítás, 20 db mákórló, 1 db Máv haj-
tányjavítás, 6 db talpafelőjelző, 21
db fogaskerék, 3 db bórhasítógép ja-
vítás, 3 db görbeteigely csiszolás, 1
db klinikai fordulatszám átalakító
műszer, 1 db állítható rajzasztal, 5
db szerszám gép felszerelés.

A faipari műhelyben készült kivá-
lób és nagyobb munkák: 3 drb, bic-
dermeyer karosszék és dvány, író-
asztal és karosszék szilfából, könyv-
szekrény, tölgyfa, 2 db, könyvhasz-
kény 3 db, íróasztal, tölgyfa, három-
ajtós szekrény, diófa, legényiszoba.

Kitűnő házi koszt
kapható ugy kihordásra, mint bentétkezésre
Burgondia-utca 2. sz.

fenyőfa, pácolva, könyvberendezés,
festve, internátusi szekrény, 5 db fe-
nyőfa festve, kerti nyugszék, 15 db,
üveges szekrény 8 db, fenyőfa, fest-
ve, íróasztal, 3 db, tölgyfa és még
sok kisebb butordarab és építész-
talos munka.

Az elmúlt tanév munkája

Az ipari szakiskolának két tago-
zata van: a fa- és a fémipari szak.
A fémipari szak három osztályában
ötvenhét tanult, míg a faipari szak
három osztályában huszonhárom ta-
nuló. A két szakon záróvizsgát tet-
tek tizen, köztük két fémipari nö-
vendék tiszta jeles végbizonnyítványt
kapott.

Az építőipari négyévfolyamos től
tanfolyamot huszonhárom látogat-
ták, akik között tizennégy debreceni
illetőségű, a többiek vidékiek.

Az intézet tanári kara Kiszely Ar-
pád igazgatón kívül négy rendes ta-
nárból áll. Rajtuk kívül tanított még
két óraadó, négy hitoktató, egy
egészségtan-tanár, továbbá öt gya-
korlati oktató. Az építőipari tanfoly-
amon öt előadó-tanár működött.

A tanév keretében szaktanfolya-
mokat is szerveztek. Volt gyors-
járatu motorkezelő, stabilizánfűtő,
építőipari től, két traktorkezelői,
elektromos, autogénhegesztő és ta-
nitói rajztanfolyam, összesen 19
hallgatóval.

A debreceni fa- és fémipari szak-
iskola a most következő iskolai év-
vel huszonharmadik tanesztendejét
kezdte meg.

Amerikaikk Debrecenben

Csütörtökön és pénteken érdekes
amerikai társaság járt Debrecenben.
Dr. Nicols newyorki egyetemi tanár
öt egyetemi hallgatóval Debreceni
és a Hortobágyot tekintette meg. Az
amerikai turistacsoport öt hónapja
tartózkodik európai tanulmányuton s
most már harmadik hete tartózkod-
nak Csenkamagyarországon.

A vendégeket dr. tokaji Oláh
Béla, a városi idegenforgalmi hiva-
talt vezetője kalauzolta végig Debre-
cenen s a Hortobágyon. Valamennyien
elragadtatással nyilatkoztak a
város kulturájáról s a pusztaság ro-
mantikus szépségéről. Az ameri-
kaiak pénteken délután utaztak isz-
sza a fővárosba.

**MEGSZÜNT IPAROK
ÉS KERESKEDÉSEK**

Az elmúlt hét folyamán a követ-
kezők szüntették be iparukat Debre-
czenben:

Özv. Titoelli Miklósné kőfaragó,
Vágó Rezső szénkereskedő, Polgár
Sándor bérkutós, Turi István bér-
koesis, Halász Mész vendéglő,
Végh Imre bérkoesis, Jégh Lajos ró-
fős és röv'daru kereskedő, Oláh
András hentes-mészáros, özv. Ka-
tona Józsefné talygács, özv. Török
Jánosné bérkoesis, Szigei Gábor
bérkoesis, Török Imre bérkoesis,
Geres István bérkoesis, Ecsedi Já-
nos bérkoesis, Murvai József bérko-
esis, Kiss István bérkoesis, Tóth La-
jos bérkoesis, Bánki Ferenc bérko-
esis, Kovács Ferenc bérkoesis, Róth
Mórné kristályviz kereskedő, özv.
Kmetti Jánosné cipész, Pap József
könyvesmester, Czeplédi István
manikűr, Szabó Gábor vendéglős,
Fodor Lili kalandiszitő, Mándi Zol-
tán hangszer készítő, Orosz István
bérkoesis, Csendes Mária nőiköl-
készítő, id. Aszalós János bérkoesis
és Országos Magyar Tejszövetkezet
Központ teitermékeket gyártó üzeme.

Befőttes, urborkásüveg, fagy-
lalt- és vajgép, jég szekrény legol-
csóbb Debreceni Üvegkereskedelmi
Részvénytársaságnál.

HIREK

1930 július 26. (szombat)
Prot.: Anna. Kath.: Anna.

A gyógyszerárak közül éjjeli szotgálatot tartanak a következők: Kossuth, Piac-u. 26. — Nap, Piac-u. 3. — István Gondviselés, Petőfi-tér. — II. Rákóczi, Külsővásártér. — Csillag, Árpád-tér 1. — Mátyás király. Nyilastelep, Márton Kálmán-u. 1.

IDŐJÓSLÁS

Hazánkban a hőmérséklet, amely tegnap 30—36 fok között váltakozott, ma reggelre a tegnaphoz képest a nyugati részekben 8 fokkal lett alacsonyabb. Széles zónán, amely a Dunántúl délkeleti részétől kiindulva, az Alföld túlnyomó részét magában foglalja és északra felé vonul, a csapadék a 10 millimétert meghaladja. Hatalmas záporok voltak az északi hegyvidéken. Tapolcson 58, Egerben 34, Bodvaszilason 31, Putnokon 29, Sátorajaiújhelyen 27 milliméter. A Dunántúl északi részét azonban az eső jobbra elkerülte. A Balkánon a száraz és meleg idő még tart. A légnyomás a Földközvetlen nyugati medencéje felől erősen emelkedik és a depressziót észak felé szorítja.

Budapestben 25-én délben a hőmérséklet 20 fok Celsius.

Időjóslat: Egyelőre még az ország délkeleti részein eső, később általában derült idő, emelkedő hőmérséklettel.

ISTENTISZTELETI RENDEZÉSEK VASÁRNAP.

A ref. templomokban:

Nagytemplomban d. e. 10 órákor prédikál dr. Révész Imre, d. u. 5 órákor Kardos Lajos. Kistemplomban d. e. 9 órákor prédikál Siposs Imre, 11 órákor Magyar Bertalan, d. u. 5 órákor Nagy Károly. Kossuth-u. templomban d. e. 10 órákor prédikál Kvas József, d. u. 5 órákor Madar Zoltán, Árpád-téri templomban d. e. 10 órákor Tóth Sándor, d. u. 3 órákor Szabó Zoltán. Ispoltáji templomban d. e. 10 órákor prédikál Madar Zoltán, d. u. 5 órákor Szabó Gyula. Homokertben d. e. 10 órákor prédikál v. Szabó Endre. Csapó-kertben d. e. 10 órákor prédikál Halász András, d. u. 3 órákor dr. Kökényessy A. Nyilastelepen d. u. 3 órákor Kalas Ferenc. Nyulási iskolában dr. Kökényessy A. Sámsoni-u. iskolában d. u. 4 órákor Halász András.

A róm. kath. templomban:

A debreceni Szent Anna-templom védszentjének ünnepe. Misék és gyónatás reggel 6 órától. 8-kor piarista mise, fél 10 órákor ünnepélyes nagymise, utána szentbeszédet mond dr. Lindenberger János apostoli kormányzó, pápai főpap, prépost-plébános. Utolsó mise fél 4 órákor. Délután fél 4-kor szentelvasó és litánia.

A görög szertartású róm. kath. templomban:

Rendes vasárnapi szentmisemond. Reggel 7 órákor reggeli Istentisztelet, 8 órákor diákmissa, 9 órákor katonamissa, a görög és latin szertartású róm. kath. katonák részére. 10 órákor nagymise, utána szentbeszédet tart Papp Gyula parochus, szentszéki tanácsos. Utolsó mise fél 12 órákor. Délután veespernye.

Az evang. templomban:

Az evangélikus templomban (Miklósv. u. 3. sz.) vasárnap d. e. 10 órákor istentisztelet. Végzi: Horozeky Béla. — Istentisztelet a baptista imaházban. A Száppanos-u. 23. alatt levő baptista imaházban vasárnap d. e. fél 9—9-ig imaáhitat, 9—10-ig bibliamagyarázat, d. u. 6—7-ig evangélizálás, fél 8—9-ig vallásosestély vegyeskar és zenezámokkal.

Cukrászda áthelyezés! Jost

okrászdáját július 20-án (Fischer-ház) helyezte át.

Földig leégett egy nagy istálló Bagamérban

Két egymásután következő napon pusztított tűz a községben

(A Debreceni Ujság tudósítójától.)
Pár napon belül két tüzeset is volt Bagamérban. Előbb a református egyház tulajdonában levő tanítói földkeken felállított szérűn ütött ki tűz, amely nagymennyiségű szalmát pusztított el. Szerencse, hogy már eszeleetlen buza nem volt a szérűn. A kár így is tetemes. A tűz állítólag a szérűn sertéseket őrző gyermekek

vigyázatlansága folytán keletkezett, akik ott szalonját sütöttek.

Tegnap délután 2 órákor ismét vészharang kongása verte fel a falu esendjét. A tűz a Rákóczi-utcában ütött ki, ahol Silye Dániel főzőháza és nagy istállója égett le. A nagy szárazságban és óriási hőségben lehetetlen volt a tüzet megfékezni s az épület földig leégett. A tűz kenyérsütés alkalmával keletkezett.

Különváltan élő feleségét összeverte egy napszámos a Csapó-utcai piacon

A piaci közönség fékezte meg a feldühödött embert

(A D. U. tudósítójától.)

A Csapó-utcai piacon pénteken délelőtt nagy botrányt okozott B. J. debreceni napszámos. A piaci közönség szemelátára megtámadta különváltan élő feleségét és össze-vissza verte. Míg végre többen a durva sértésekkel illetett és összevert asszony segítségére siettek és a magából kikelt B. J.-t lefogták.

A napszámos már hónapok óta külön él feleségétől, mert az asszony férje túrhetetlen viselkedése miatt kénytelen volt hazulról elköltözni. B. J. azonban sehogysém tudott belenyugodni abba, hogy felesége a szűkebb lakjék, s ezért állandóan üldözte. Mindig megkereste s amikor csak tehetette, megfenyegette s igér-

gette neki, ha nem tér vissza a házához, majd elbánnik vele.

Tegnap délelőtt aztán a Csapó-utcai piacon B. J. összetalálkozott feleségével. Az ideges ember nem tudta türtőztetni magát, nekiforogt feleségének és durva szavakkal hangosan szidni kezdte. A verekedésre pár pillanat alatt hatalmas csoportosulás támadt a verekedő házastársak körül. A végén aztán B. J.-t elragadta a mérge, nekimeat feleségének és ott ütötte, ahol érte. A feldühödött embert a piaci közönségnek kellett megfékezni.

B. J.-né férje ellen a rendőrségen durva becsületsértés miatt feljelentést tett. A rendőrség a botrányokozó napszámos ellen meg is indította az eljárást.

Behelyettesítés a városnál.
Hadházy Zsigmond dr. főispán Longauer Istvánt, a városi közigazgatási rendészeti ügyosztály egyik köztisztviselőjét álló tisztviselőjét segédnyilvántartónak helyettesítette be. Longauer István pénteken délben vette le a hivatali esküt.

A hírvédelmi szakosztály augusztus hó 1-én, pénteken ülést tart az egyház tanácsstermében, délután 6 órákor. Előadást tart Kalas Ferenc vt. lelkész. Mindenkit szeretettel hív és vár a vezetőség.

Eltűnt egy 19 éves fiatal ember.
Szabó József debreceni Lónyay-utca 32. szám alatti lakos bejelentette a rendőrségnek, hogy 19 éves József nevű fia több, mint egy nap óta eltűnt hazulról. A rendőrség a fiatal ember hollétének kiderítésére megindította a nyomozást.

Kerékpárlapás. Horváth András debreceni lakos bejelentette a rendőrségnek, hogy a Sámsoni-uton lévő Vajda-féle koresmából ismeretlen gettes ellopja a kerékpárját. A gép csaknem teljesen új s az értéke 160 pengő. A rendőrség a kerékpár tolvajainak kiderítésére megindította a nyomozást.

A Magyar-Francia Szövetség debreceni kirándulása. A kollégium igazgatója értesítette Debrecen idegenforgalmi hivatalát, hogy augusztus 15-ikén a Magyar-Francia Szövetség mintegy 15 tagból álló turistacsoportja jön Debrecenbe és a Hortobágyra kétnapos kirándulásra. Az idegenforgalmi hivatal megteszi a szükséges intézkedéseket a turisták fogadására és kalauzolására.

Fehért ői Dániel!

DEGENFELD-TÉR 4
TELEFON 11—85. SZ.
TEMETKEZÉSI VÁLLALATA

— Vasárnap tíz órász egyetemi hallgató érkezik Debrecenbe. A Nyári Egyetem hallgatóinak egy része már megérkezett Debrecenbe. Pénteken este a 10 órás vonattal német hallgatók érkeztek, míg vasárnap tíz órász diák jön a déli vonattal.

— Az Országos Református Lelkeség-egyesület lelkeszi konferenciája, országos konferenciája, országos közgyűlése folyó évi szeptember hó 16—18. napjára lesz Balatonalmádi fürdőhelyen. Szeptember 18-án különvonattal az ország résztvevők átrándulnak Polgárdiba, hol délelőtt az ORLE közgyűlése fog tartani. Utána a polgárdi református egyház látja vendégül ebédre a résztvevőket, kik az esti vonattal visszatérnek Almádiába. Szeptember 19-én az előzőleg külön e célra is jelentkező csoportja kirándul hajóval végig a Balatonon Keszthelyre és vissza.

— A debreceni Keresztény Ifjúsági Egyesület felkéri a kerékpáros csoport tagjait, hogy ma este az egyesület helyiségében Kandia-u. 15. szám alatt nagyon fontos ügyben okvetlenül jelenjenek meg.

— Uj Idők legelterjedtebb szépirodalmi hetilap. Szerkeszti Herceg Ferenc. Uj előfizetők ingyen kapják az Uj Idők 300 oldalas Illemkódexét. Még ma rendelje meg az Uj Időket P. 6.40-ért a Csáthy Ferenc egyetemi könyvkereskedésben s azonnal ingyen megkapja az illemkódexet.

Történelmi órák

Tanító (a 12 éves Jucikához): Meg tudnád-e mondani, kislányom, ki volt a világtörténelem legnagyobb hódítója?
— Don Juan.

— Lopoít hullákkal többmillió dollárt csaltak össze. Londonból jelentik: Amerikai biztosító vállalatok nyomozást indítottak a Newyork közelében fekvő Staten Islandon működő bűnszövetkezet ellen, amelynek tagjai holttesteket raboltak, hogy azok felhasználásával biztosítási összegeket vehessenek fel. Az eddigi megállapítások szerint legalább ötven elrabolt hullát használtak ilyen módon biztosítási csalásokra. A hullákra hamis halottkémi bizonyítványt, anyakönyvi és temetési okmányokat szereztek, amelyeket a biztosítottak nevére állítottak ki s ezek alapján többmillió dolláros biztosítási összeget vettek fel.

— Köszönetnyilvánítás. Mindazon kedves rokonok, jó barátok, barátok, ismerősök, kik felelhetetlen jó Anyánk temetésén megjelenésükkel és vigasztaló szavaikkal mérhetetlen fájdalomunkat enyhíteni igyekeztek, fogadják ezúton hálás köszönetünket. Hartmann-család.

— Elvesztett utlevél. Altmann Zoltán debreceni lakos részére 1929-ben a debreceni rendőrkapitányság utlevelet állított ki. Most bejelentették a hozzátartozók a debreceni rendőrségnek, hogy Altmann ezt az utlevelet Párisban elvesztette. Így most ezt az utlevelet a hatóságok érvénytelennek nyilvánították.

ANYAKÖNYVI HIREK.

Eljegyzés: Batári János—Sinkovics Ilona.

Születések: Kurucz Pál tizedes fia József, Vaszil Béla máv. asztalos fia Béla, Dihen Béla téglavető leány Julia, Székelyhidi Sándor gazdálkodó leány Julia, Vass István szabóság leány Ilona, Molnár Ferenc fm. fia Ferenc, Gombos István kefekötősegéd fia György, Kurenes Sándor lakatossegéd fia Ferenc, Ujfalusi Sándor asztalossegéd fia Gyula, Kocsi Bálint fm. fia Lajos, Ecsedi Kálmán ácssegéd leány Margit.

— A KIE kirándulásairól és egyéb alkalmairól készült fényképfelvételek kaphatók az egyesület otthonában Kandia-utca 15. szám alatt

— Két pengős havi részletre veheti bárki a Geniusz kis lexikonát, pótolja egy kötetben a régi nagy clavult lexikonokat. Mindenkinék jó ha kéznél van. Azonnal rendelje meg a 6-12-ös telefonon Antalffy József könyvkereskedő cégtől, Szent Anna-és Varga-utca sarok.

SZÍNHÁZ MŰVÉSZET

Heti műsor:

Szombat: Öltöztessük fel a mezteleneket, dráma (Pirandello).
Vasárnap d. u. Válás után, vígjáték.
Vasárnap este: Kisfaludi centennáriummá Csalódások.

Öltöztessük fel a mezteleneket.

Nem véletlen az, hogy az Országos Kamaraszínház a legnagyobb sikerrel Shaw, Gerald és Pirandelloval aratja. A Kamaraszínház az ő sajátos játékszerűségében az értékes irodalmi művekben tudja legjobban értékesíteni. Az Országos Kamaraszínház tavalyi debreceni vendégművészeinek kimagasló eseménye volt az Öltöztessük fel a mezteleneket. Pirandello-dráma bemutatása, amely oly hatalmas sikert hozott, hogy Alapi igazgató az általános kíváncsiságot engedve, ismét műsorírágy vette. Ma kerül színpadra. Vasárnap bemutatják a Kamaraszínház. Bucsuelőadás egy nagy magyar klasszikus ünnepsége: Kisfaludi-centennáriumot tart és a nagy író Csalódások című vígjátékát adja elő. Helyárak 18 fillértől 2 pengőig.

Az Országos Kamaraszínház bucsuelőadásai

Alapi Nándor staggione színtársulata vasárnap este fejezi be három hetes vendégszereplését. A hátralevő előadások mindegyike délutáni helyárakkal kerül színpadra, hogy a közönség kártató meleg pártfogásáért szinten mondhatson a színtársulat köszönetét.

A két utolsó este méltó befejezése lesz az idei meleg sikerekben gazdag szezonnak. Szombaton Pirandello: Öltöztessük fel a mezteleneket című drámája kerül bemutatásra. Ezt a darabot budapesti is elsőnek Alapi Nándor csulata hozta színpadra, nagy siker mellett. Ez már a második Pirandello darab, amelyet az Országos Kamaraszínház előismertető módon színpadra hoz.

Vasárnap a Kisfaludi centennáriummá alkalmából „Csalódások” van műsor. A fővárosi sajtó is feltűrt Alapi Nándoréknak erre a teljesítményére és a debreceniek is bizonyára örömmel fogadják ennek a Kisfaludi vígjátékának a színpadrahozatalát.

Vasárnap délután a nagy sikerű „Válás után” terz lesz. Mindhárom bucsuelőadásra a jegyeket a pénztár már ma egész nap árusítja, délelőtt 9-től fél 1-ig, délután 3-5-ig és este 7 órától.

MOZGÓSZÍNHÁZAK MŰSORA:

Szombaton:
M Á M O R

Egy párisi hamupipóke meséje felvitték számára 10 felvonásban, — Vivian Gibson, Betty Baljour és Jack Trevor főszereplésével.

Megelőzik:
HALOTTKEM és ÜRES HÁZ bohózatok.

Előadások: 7 és 9 órákor.

TESTEDZE'S

Nagy küzdelmek várhatók a DTE atletikai versenyén

(A D. U. tudósítójától.)

A DTE vasárnapi atletikai versenye iránt mindinkább fokozódik remek az egyesületek, hanem az atletika híveinek is az érdeklődése. A nagyszámú és kiváló fővárosi versenyzők találkozása a keleti kerület legjobbiaival elsőrangú sporteseményvé avatja a nagyszerűen előkészített versenyt. Nemcsak a kiváló versenyzők találkozása, hanem a várható rekordok iránti fokozott érdeklődés miatt remélhetőleg nagyszámú kerületi fel Debrecen sportközönsége a DTE nagyterdei sporttelepét, amely a mostanéhoz hasonló sporteseménynek talán a háború óta sem volt színhelye.

A senior versenyzők között több országos rekorder és bajnok, az ifjúságiak között pedig a legjobb magyar athlétáknak egyrésze valószínűleg nem talál erős ellenfélre a keleti kerület legjobbiai között sem, kivéve a súlydobást és diszkoszvetést, ahol egyenlő ellenfelek küzdelméből igen könnyen nagyszerű kerületi rekordok szülehetnek. Az ifjúsági athlét-

áknak azonban annál inkább meg kell küzdeni a győzelemért és itt nem lehetetlen, hogy országos rekordok is születnek a nagy és erős küzdelmekből. Áll ez különösen a 400 méteres síkfutásra és az 1000 méteres síkfutásra, ahol a jelenleg legjobb magyar ifjúsági athléták találkoznak, de a távolugrásban is okoz meglepetést, ha nagy formában levő Somló FTC, aki az országos ifjúsági bajnokság alkalmával is nagyon ostromolta az országos rekordot és csak centiméterekkel maradt el attól. — megávitáná az országos távolugró rekordot.

A leventeversenyeken a budapesti Törökvis Sport Egylet leventéi találkoznak a szolnoki, nyíregyházi, hajdunánási és debreceni leventékkel, akiknek találkozása szintén szép versenyeket ígér és bizonyára nagy tömegben vonzza a versenyen nem induló debreceni leventéket is. A verseny vasárnap délután pontosan fél négy órákor kezdődik a DTE nagyterdei sporttelepén.

Teljes siker mellett folyik a DEAC tenniszversenye

Ma már Kehrling, Bánó Leh I. Gabrovitz, Latesz Csilla is játszik

(A D. U. tudósítójától.)
A DEAC országos tenniszversenye pénteken is a teljes siker jegyében folyt. Egy délelőti, mint délutáni szebbnél-szebb küzdelmek voltak, pedig a legjobb játékosok, így Kehrling, Bánó Leh I., Gabrovitz, Latesz Csilla csak ma, szombaton állnak soron. Latesz Csilla, a MAC kiváló jölgjátékosa már pénteken este 6 órákor megérkezett és tréningozott is a DEAC pályán. Kehrling, Bánó Leh I. s a többiek este érkeztek meg és ma már kint játszanak, így a verseny színvonala még jobban emelkedik és ritka szép küzdelmekben lesz része a közönségnek.

A pénteki verseny eredményei, különben a következők:

Férfi egyes II. osztályú: Bánó György MAC, Farkas Andor DEAC 6:3; Kovács László DEAC, Moskovits DTE 6:2; Riedt István (Kecskemét), Gábor László DTE 6:1, 6:2; Remek Béla (Szolnok) Thury László Debreceni Katonaisp. TK 6:1, 6:2; Novobaczky (Szentes), Goldblatt DTE 6:0, 6:0; Balla László DKTK, Siposs Miklós DKTK 6:3, 14:12; dr. Varga DEAC, Kádár 5:7, 6:3; dr. Juhász Artúr DEAC, Fülöp DTE 17:5, 6:4; dr. Csont László (Gyula), Moskovits DTE 6:0, 6:1; Pethő (Kaposvár), Görgey József DEAC 6:0, 6:1; Göller DEAC, Ir Miklós Andor DEAC 7:5, 6:4; Pethő, dr. Csont 7:5, 6:0.

Férfi páros: Romek gróf Nemes Szolnok—Fülöp Kovács 7:5, 6:1; Balla Farkas DEAC, Moskovits Goldblatt DTE 6:3, 6:1.

Nő egyes II. osztályú: Stern Józsefné, Diesöfy Marien DEAC 6:3, 6:3; Koczáné (Szolnok) Robinson Erzsébet B.-Ujfalú) 6:3, 6:2; Ferenesikné DEAC, Bölönyi Joci DEAC 6:4, 6:2; Markóné DKTK, Sass Márta (Oroszáza) 4:6, 8:6; Stern Józsefné B.-Ujfalú, Koczáné (Szolnok) 6:1, 6:2.

Vegyes páros: Kádár—Kaproncay (Mátészalka), dr. Kulin—Szabó Éva DEAC 6:1, 7:5; Romek—Koczáné (Szolnok), Galaczy—Kostya Ilus DEAC 6:1, 6:3.

Férfi egyes országos: Leitner DTE—dr. Diczig Alajos DEAC 6:4, 6:1; Frank DTE—dr. Kulin László DEAC 6:4, 8:6; Leitner Barna DTE—Pethő

(Kaposvár) 6:1, 6:4; — dr. Csont (Gyula)—Görgey DEAC 6:2, 6:1; gróf Nemes (Szolnok)—Ridet (Kecskemét) 5:7, 6:4, 6:4.

A versenyt ma, szombaton délelőtt és délután folytatják, reggel 9, illetőleg 4 órától kezdve. A döntőre vasárnap délelőtt és délután kerül sor.

A vasárnapi autóverseny előkészületei

Értekezlet és társasvacsera az Angol Királynőben

Vasárnap rendezi a Tiszántali Automobil Klub országos autó- és motorkerékpárversenyt, amelyet országos érdeklődés előz meg. A verseny nagysikerűnek ígérkezik. Az autóverseny startja Debrecenben lesz vasárnap reggel 5 órákor az Angol Királynő előtt. Az utirány Debrecen, Nyírbátor, Mátészalka, Vásárosnamény, Kisvárd, Rakamaz. A turaverseny itt befejeződik és a 10 kilométeres körnél lesz a sebességi verseny. Utána bevonulás Nyíregyházára, ahol az eredmény kihirdetés és díjkiosztás.

A verseny előkészületei serényen folynak, a TTAC agilis rendezőgárdája mindent elkövet a teljes siker érdekében.

Ma, szombaton este 6 órákor az Angol Királynőben sportbizottsági ülés, eddig az időig kell beutni a nevezéseknek, ekkor lesz a startszám kiosztás, a kategóriák beosztása és minden, a versenyyel összefüggő tudnivaló megbeszélése. Ekkor állítják össze az indulók pontos névsorát.

Ugyancsak ma, szombaton este 8 órákor az Angol Királynő éttermében Debrecen autós és motoros társaságának bevonásával ismerkedő társasvacsera lesz.

— Liszt Nándor és Sümeghy József: „Debrecen katholicus multja és jelene” című könyve 1 pengő 50 fillérért kapható Antalffy, Csáthy és Springer kereskedésében.

KÖNYVESHÁZ

UTMUTATÓ A GYÓGYNÖVÉNY- GYŰJTŐK RÉSZÉRE

Irta: de Giovannini Rudolf ökl. gyógyszerész, a m. kir. földmivélségi Miniszterium Növényvédelmi és Növényforgalmi Irodája Gyógynövényosztályának vezetője. (96 oldal. Ára 2 pengő.) A magyar mezőgazdaság már régóta hiányát érezte egy olyan összefoglaló kis munkának, amely megadja mindazoknak a kimerítő szaktanácsot, akik gyógynövénygyűjtéssel akarnak foglalkozni. E munka ezt a hiányt igyekszik pótolni s a szerző a gyakorlati élet tekintetbe vételével oly ügyesen állította össze művét, hogy minden gyógynövénygyűjtő a gyűjtés kapcsán felmerülő kérdésre megkaphatja a kimerítő szaktanácsot. A munka első részében a gyógynövények gyűjtésével kapcsolatos általános tudnivalókat ismerteti. Részletezi, hogy miket kell szem előtt tartani a mérges növények gyűjtésénél, szárításánál, a gyógynövények gyűjtésénél és szárításánál, részletezi a gyökerek, levelek, száraz virágok kezelését, szárítását és raktározását s végül kitér azokra a rendeletekre, amelyek a gyógynövénygyűjtésre és kereskedelemre vonatkoznak. A második részében a fontosabb vadontermő gyógynövényeket ismerteti s végül naptárszerien közli, hogy az egyes gyógynövények mikor és milyen része gyűjthető s a nyers árból mennyi száraz eladható áru várható. E kiváló munka, melynek egy gazdának az asztaláról sem volna szabad hiányoznia, megrendelhető a kiadónál, a m. kir. földmivélségi miniszterium Növényvédelmi és Növényforgalmi Irodájánál, Budapest, V., Kossuth Lajos-tér 11., ugyszintén kapható minden könyvkereskedésben.

— A Ker. Nemzeti Liga debreceni osztályának tanácsadó irodája (József kir. herceg-utca 16., bejárat a kapu alatt) a nyári hónapok alatt is minden hétköznapra eső szerdán és szombaton délután 6—7 óra között tanácsadás vagy utbaigazítás céljára szegénysorsu ker. felek részére díjtalanul rendelkezésre áll.

— Tyuklopás. Kósa Balint debreceni Rugonfi utca 3. szám alatt lakos tegnap délelőtt bejelentette a rendőrségen, hogy ismeretlen tettesek az elmúlt éjszaka bementek az udvarára s ottan 6 tyukot elloptak a bereleszt baromfiól. A rendőrség a tyukoltva-jok kézrekerítésére megindította a nyomozást.

— Bélyeggyűjtemények vétele, eladása, fényképezési cikkek, Gevaert, Agfa, Hauff, Imperial lemezek, másolások, aznap, szakszerű fototanács, tankönyves árjegyzék ingyen minden amateurnek Springer fotoüzletében.

— Kirándulás a pallagi erdőbe. — A KIE július 27-én, holnap, vasárnap egész napos kirándulást rendez, jó idő esetén a pallagi erdőbe. A Nagyterdők Pallag felé eső részén.) Indulás vasárnap reggel 8 órákor a Bika szállótól, visszaérkezés este 9 órákor. A villamos menetdíja oda és vissza 88 fillér. — Nagyon fontos! Jelentkezni kell ma délig 12 óráig. Később jelentkezéseket nem áll módunkban elfogadni. Fenn tartjuk magunknak a jogot, hogy ha kello számú jelentkező nem lesz, a kirándulást elhalasztjuk.

— Könyvkötészetünk megnyílt József királyi herceg-utca 16. szám alatt, első emelet az udvarban.

RADIO

Mit hallgassunk ma a rádióban?

- 9.15: A m. kir. 1. honvédegyalgezed zenekarának hangversenye. Karnagy: Friesay Richárd.
9.30: Hírek.
9.45: A hangverseny folytatása.
11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat. Vízállásjelentés magyarul és németül.
12: Déli harangszó az egyetemteri templomból. Időjárásjelentés.
12.05: Az Országos Postászenekar hangversenye. Karnagy: Kraul Antal.
12.25: Hírek.
12.35: A hangverseny folytatása.
1: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.
2.30: Hírek, élelmiszerek.
3: Piaci árak, árfolyamhírek.
4: Németh József előadása: „Történelmi érdekességek a Balkán multjából”.
4.45: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.
5: Moly Tamás novellája: „Játék a macskával”. Felolvassa a szerző.
5.30: A m. kir. Országos Tiszti Kaszinó szalonzenekarának hangversenye. Karnagy Bertha István.
6.30: Gramofonhangverseny.
7.45: Népszínműelőadás a Studióból. „Széköt katoná”. Eredeti népszínmű 3 felvonásban. Irta Szigligeti Ede. Rendező Kiss Ferenc. Az I. felvonás után: Lovasnyelvdánnyok. Utána: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek.
10: Helyszíni közvetítés a Millenáris pályáról, a nemzetközi motorvezetéses est keretében. Konferán Molnár Géza a Nemzeti Sport munkatársa. Majd Bura Sándor és cigányzenekarának hangversenye.

KÜLFÖLD:

- Bécs. 11: Wolsthal-zenekar. 1: Száz év bécsi táncai gramofonon. 3.20: Rómisch-zenekar. 5.15: A miesenbachi jödliző ötös előadása, közvetítés Miesenbachból. 6: Vidám (klarinet), Schiffmann Edgar (zongora). 7.20: Alkalmi előadás. 8.05: Ganghofer író emlékeztető. Halálának 10-ik évfordulója alkalmából. 9: Monstrehangverseny a salzburgi domptérről a gasztinai fürdőzenekar és a Mozartium zenekarának előadásában.
Berlin. 4.30: Szórakoztató zene díj szímből. 6: Bevezetés a krikettjátékba. 6.45: A francia 1830-iki júliusi forradalom ismertetése. A legutóbbi száz év ferradalmi e. sorozatban. 6.49: Kisvárosi irodalom. 7.05: Ariák és dalok. 7.20: Pistonjáték. 7.30: Alkalmi előadás. 8.20: Táncczene. 8.30: Mindenféle lábfarin keresztül. 9.30: Táncczene. — Majd 12.30-ig táncczene.
Belgrád. 10.30: Gramofon. 12.35: Rádióénekes. 7: Népegészségügyi előadás. 7.50: Nemzeti dalok. 8: Énekötös. 9: Radiózenekar. 10.15: Vendéglői zene.
Bukarest. 5: Francia Luca zenekara: Fomán zene. 7: Gramofon. 8: Kabaré-est.
Kassa. 11.30: Gramofon. Utána Brinn és Prága.
Milano. 5: Vegyeszene. 7.30: Képzőművészeti hangverseny. 9.25: Vegyes hangverseny. 11: Szórakoztató zene.
München. 4: Trió. 5.35: Händel G-moll orgonaverseny. 6.50: Mandolinzene. — 8: Szórakoztató zene. 9: Kabaré. Utána kávéházi zene. 12.30:—1.30-ig: Beethoven dur zongoratriója.
Prága. 11.15: A Burián fiúvek gramofonlemezei. 7.35: Vidám dalok. 8: Lovasnyelvet fuvószenekara. 9: Hegedi és orgonajáték. 11.20: Kávéházi zene.
Róma. 5.30: Ének- és zenekari verseny. 9.02: vegyeshangverseny.

Mosott rongyot vesz lapunk nyomdája József kir. herceg-u. 16.

KÜZGAZDASÁG

Veszélyben a Bánság buzaexportja

az oláh kormány rosszindulatú amerikaiásai miatt

Temesvár, július 24. Még május hónapban egyezmény jött létre az oláh és a jugoszláv kormányok között, amely szerint a Béga-esatorna zsilipjein a szükséges javítási munkálatokat június hónap folyamán megkezdik és július tizedikéig a javítás miatt beszüntetett hajóforgalmat újból megindítják. Közvetlenül ugyanis, hogy a Bánság gabonaszállításainak legnagyobb részét az előbbi vízi úton, a Béga-esatornán bonyolítják le, a Duna felé, uszályokon. A duzzasztó zsilipeket azonban megszállás óta nem javították, mincképp következtében a javítások már elengedhetetlenül szükségeseké váltak. Ennek az egyezménynek értelmében június hónapban mindkét Béga-részen le is bocsátották a vizet és megkezdtek a zsilipek javítását. Jugoszláv részről már be is jelentették, hogy a munkálatokat elvégzezték. Ezzel

szemben a romániai Béga zsilipek javítását ugyan megkezdtek, de közben be is szüntették, még befejezés előtt, mivel a javítási költségekhez szükséges százhatszáz ezer lei kiutalása nem érkezett meg a temesvári pénzügyigazgatósághoz. A furcsa késésnek következtében a javítások most már bizonytalan ideig el fognak húzódni és ez a késés nagy veszedelemmel fenyegeti az augusztus elején meginduló gabonaexportot, miután most már bizonyos, hogy a Béga addig már nem lesz átadható a forgalomnak, ami mérhetetlen károkat fog okozni a Bánság termelőinek és exportőrjeinek. A bánsági termelőket pedig az a veszély fenyegeti, hogy az elkészült százhatszáz ezer lejes utalvány miatt nyakukon marad az ez évi gabonatermés.

A zürichi devizaárfolyamok.

A zürichi megnyitott devizaárfolyamok a következők (zárójelben a tegnapi záróárak): Budapest 90.20 (90.20), B-rín 122.82 (122.81), — Newyork 514.35 (514.35), London 2503 (2503.37 és fél), Páris 29.24 (20.24 és fél), Milánó 26.95 (26.94 és fél), Prága 15.25 és fél (15.25 és fél), Belgrád 9.12 és fél (9.12 és fél), Bukarest 3.06 (3.06), Bécs 72.70 (72.70), Amsterdam 207 (207.01)

Valuta- és érméárfolyamok

A valutapiac tájékoztató árfolyamai a következők: Egy angol font 27.75—27.90, száz cseh korona 16.90—17, száz dinár 10.07—10.15, száz dollár 567.40—569.40, száz francia frank 22.45—22.75, száz hollandi forint 229.20—230.20, száz zloty 63.70—64, száz lei 3.36—3.40, száz liré 29.70—30, száz márka 136—136.90, száz osztrák schilling 80.45—80.85, száz svájci frank 110.85—111.35 pengó. — A nemesfém piacon a buszkeronás aranyat 22.90—23.10, ezüst egykoronást 0.24—0.26, az ezüst régi ferintost 0.68—0.72, az ezüst ötkoronást 1.33—1.35 pengóval jegyezték

Gabonapiac.

A tengerentúli piacokon a buza árszökését erősen befolyásolták azok a hírek, amelyek arról szólnak, hogy Oroszország augusztusi szállításra egy millió méterkubusnál többet adott el különböző európai országoknak. Ezzel szemben Csiikagóban a tengeri tovább drágult, mert a tengertermostól területéről a nagy szárazság miatt érzékeny károkat jelentettek. Nálunk a hűvös és esőre fordult időjárás a tengeri piacon az árak lemorzsolódását idézte elő, mert a spekuláció arra számít, hogy az országos eső nemcsak a kápnövényekre van jó hatással, hanem felújítja a kiégett réteket és legelőket is, a takarmányinség tehát csökkenni fog. Az orosz szovjet állítólagos nagy buzaexportját nálunk kétkedéssel fogadják, de azért az amerikai hírek hatására a határidőpiacon az előzősdén a hivatalos forgalom megnyitása előtt, a tegnapi áraknál valamivel alacsonyabb árfolyamokat jegyezték. Már jegyzik a májusi búzát is, amely körülbelül nyolcvan fillérel drágább a márciusi szállítási búzánál. A készáru piacon a malmok kevesebbet vásárolnak, ami az eladókat is tartózkodásra készteti. A liszt- és érmény piacon a malmok nem változtatták a lisztárakat. A takarmányek piacán mutatkozó a legjobban az esőre fordult időjárás hatása, mert a kereslet lényegesen megcsappant.

Hirdessen a Debreceni Ujságban

PÁLYAZAT

A debreceni társulati fiú felsőkereskedelmi iskola 1930 szeptemberétől modern nyelvszakos rendszerű fizetéssel. Részletes felvilágosítást az igazgatóság ad. Pályázati határidő augusztus 15.

Budapesten, a Központi Szállodát, (Centrál) melyet Pallai Miksa a Grand Hotel Esplanade, István király, Deák Ferenc szállodák volt tulajdonosa vett át, lapunk olvasóinak melegen ajánljuk. A polgári családoknak ez az egyik legismertebb fővárosi otthona, alig 2 percrenyire a Keleti pályaudvartól, ujonnan berendezve, gőzfűtéssel, hideg-meleg vízzel, telefontal, rádióval várja a vidéki és külföldi vendégeit. A főváros idegenforgalmának nagy nyeresége az új vezetés alatt álló szálloda, melyben a polgári árak mellett már 5 pengőtől kezdve kaphatók szobák.

Padlólakk

legszebb színekben, kiváló minőségben, nagyon olcsón kapható

STERN festéküzletben

DEBRECEN, PIAC-U. 16. (Bikával szemben.)

Ugyanott poloska, svábbogár, patkány, egérrítő megbízható minőségben kapható.

Strandfürdői melltartók

Ki-Wa-féle cipő P 1.50 Csipő fűzők, reform fűzők, egészségügyi haskötők a legolcsóbb árban KISS és WAHA fűző és keztyű üzeme Kossuth-u. 59. (Kandia sarok)

APRÓ HIRDÉTESEK

Egy apróhirdetés 10 szóig 50 fillér és egyszerűen két reggeli lapban jelenik meg. Vastagabb betűvel szedett szavak duplán számíthatnak. — Újabb hirdetések más tarifá alá esnek. Apróhirdetésekre minden felvilágosítást a 141 telefonszám ad.

ÁLLÁST KERESŐ FÉRFIAK

Jó megjelenésű 11 éves intelligens, minden tekintetben megbízható, széleskörű ismerettséggel bíró egyén szerény igényekkel bármilyen keres. Ügynöki állásra nem pályázik, Levelet a kiadóba kér „Intelligens” jelige alatt. 2431

Titkárnak

ajánlkozik jó megjelenésű, kellő intelligenciával rendelkező uriember minimális díjazásért. — Szíves megkeresést a kiadóba kér „Sokoldalú” jelige alatt. 2432

Házmeztér

augusztusra, lehetőleg több gyermeket a Kálvintéri házhoz felveszők Kulesár. 4182

Kifutófiu

azonnali belépésre felvétetik Krausz Béla, Deák Ferenc utca 6. sz. 2490

Építőszakmabéli

ügynököt keresünk igen jó minőségű s olcsó fézi hódfarku cserepeinknek elhelyezésére Debrecenben. Éllás téglagyár. — Karcag. 3013

Fuvarosokat

keresünk hordásra, Vasárnap reggel 8 órakor lehet értekezni. Magoss Györgytér 30. 4212

ÁLLÁST KERESŐ NŐK

Uradalomba vagy tanyára külső és belső gazdaságban járatos, kitünően főz, süt, megbízható házvezetőnő éves bizonyítványokkal állást keres. Cim a kiadóban. 2344

Intelligens

perfekt gazdaszony, akremkül főz, süt, gazdazag minden ágában járatos, varmi szépen tud és vállalja gyermekek németül tanítását, ajánlkozik helyben, vidékre vagy uradalomba. Cime megtudható a Debreceni Független Ujság kiadóhivatalában. 2885

ÉLELMISZER, ITAL

Ujletai
rajztermesű fajbori-
mat cseplésre leszállított
arban árusítom. Arany
János 19. 3021

BETÜLTENDŐ ÁLLÁS NŐKNEK

Egy
csigáképesítő azonnal
felvételt. Bozzai telep,
Csóka Pál utca 3. sz. 4200

Zsákvarró
asszonyt felveszek
Schmartz Antal sökeres-
kedése. Deák Ferenc u.
13. szám. 3020

BETÜLTENDŐ ÁLLÁS FÉRFIAKNAK

Takarítás
száraz világos pincelá-
kás kiadó. Apaffy utca
20. szám. 4153

Asztalos
tanulót bentkosztra vagy
fizetéssel felveszek. Bá-
lint Lajos, Rákóczi utca
13. szám. 2177

Lakatos
tanulók felvételnek
Preisler, Boldogfalva u.
6. szám. 1844

Lakostanulót
felvesz Pongrácz laka-
tos. Domb utca 20. sz.
2326

KIADÓ LAKÁS

Szoba,
konyha, kamara 1-re ki-
adó. Árpádtér 37. szám.
4208

Kis
pincészoza magánosnak
vagy gyermektelen há-
zaspárnak kiadó. József
kir. herceg utca 50. sz.
3019

Magános
nőnek udvari kis szoba
azonnalra kiadó. Csoko-
nai 23. sz. 3022

Háromszobás
konyhás lakás kiadó. --
Mester utca 29. 4172

Két
pincészoza esendes mű-
helynek vagy kis család
részére lakásnak külön-
külön is kiadó augusztus
1-től. József kir. herceg
utca 50. szám. 2467

Utcai
3 szobás parkettes, tel-
jesen izolált lakás fűrdő
elő- és eselédszobával
stb. mellékhelyiségekkel,
mely irodának és ren-
delőnek is alkalmas --
azonnal kiadó. Piac utca
64. szám. 4168

3. esetleg 4
szobás villalaks kiadó
Csapó utca 23. Telefon
4-87.

Garzonlakásnak.
Irodának 3 szoba mellék-
helyiségekkel kiadó. --
Értekezni Piac utca 39.
1. emelet. 300-

Háromszobás
földszinti, udvari lakás
augusztustól kiadó. --
Szent Anna 29. m 4198

Négyoszobás
modern lakás az Arany
Bika bérházban azon-
nalra kiadó. Üzlethelyi-
ség a Bika fürdő mel-
lett augusztus 1-re ki-
adó. Két személyautó el-
adó. Érdeklődni lehet az
Arany Bika irodában
féltől 15. 3893

Fütcái
centrumban elegáns két-
szobás lakás fürdőszobá-
val azonnalra kiadó. --
Cim a kiadóban. 2491

BUTOROZOTT SZOBA

Kiadó
csinosan butorozott szo-
ba fürdőszobával. Király
utca 9. 4171

Csendes
kisszoba butorozva, vil-
lannyal kiadó augusztus-
ra. Széchenyi utca négy.
4207

Csinosan
butorozott szoba külön-
bejárattal azonnal kiadó.
Simonffy utca 32. 1. e.
bal. 3023

Szépén
butorozott szoba külön-
bejárattal kiadó. Arany
János 23. 3015

Különbejáratu
csendes, világos, jól bu-
torozott szoba kiadó. --
Széchenyi utca 15., eme-
let. 3024

LAKÁS ÉS SZOBA KERESLET

Keresek
háromszobás, fűrdőszob-
ás lakást, lehetőleg kü-
lön udvarral október
1-re. Király Tiber, --
Batthyány u. 8. 3018

TELJES ELLÁTÁS

Teljes ellátással
butorozott szoba kiadó.
Ótmalom utca 1. Sa-
lány. 3592

OKTATÁS

Zongoratanárnó
nyári szünet alatt jutá-
nyos áron magyar nótá-
kurzust rendez. Cim a
kiadóban. 3630

Gépirás
gyakorlás, tanítás bár-
mely időben „Ideál gé-
pen” olcsó díjért. Cim a
kiadóban. 3251

Koncerthegedus,
zenepedagógus hegedő-
órákat ad jutányos díja-
zás mellett. Nyil utca
26. 4020

BUTOROK

Fél háló,
ebédlőkrenc, hentes,
tükrök elköltözés miatt
olcsón eladók. Bundi
utca 15. 2241

Egy
szép ebédlő kredenc, --
nagy tükör, asztal, jó
karban olcsón eladó. --
Böszörményi ut 49., há-
tal az udvarban. 2401

GAZDASÁGI ESZKÖZÖK

Eladó
Kállai 6 lóerős benzines
cséplőgép, üzemképes,
Debrecen, Kismacs 17.
2459

Eladó
egy kitűnő állapotban le-
vő Cornick-féle fűke-
szológép. Mandel Sali
monnal, Ujfehértó, 2481

Eladó
üzlethelyiség. Áthelyezé-
si miatt Piac u. 69. sz. üz-
lethelyiség átadó. Érdek-
lődni ugyanott Stühmer
cukorkaüzlet. 3025

**GYETLEN PRÓBA
MEG FOGJA GYZNI!**
hogyha venni, vagy eladni akar,
állást vagy alkalmazottat keres, a

DEBRECENI UJSÁG HÍRDŐFELD

apróhirdetése a legeredményesebbek!

Apróhirdetés feladható:

**Kiadóhivatal: Kossuth-utca 3. l.,
valamint Jézsef kir. herceg-u. 16.
szám alatt és C.athy rt könyv-
kereskedésében Piac-utca 8. sz.**

AUTÓ, MOTOR, KERÉKPÁR

Autófuvarozást
legjutányosabban vállá-
lok. Vigkedvő Mihály u.
10. sz. Telefon 9-47. 4077

ELADÓ INGÓSÁG

Angolszöve
olcsóság. Angol szöve-
tek melyen leszállított
arban Weisznál, Piac 2.
63., udvarban. 3014

Nyugagyak
lőcák, fagyaltgépek, szí-
ták, passzirozók, Nagy
77. kanyar sark. 3921
vasútleben. Csapó utca
Batthyány-u. 13. 4210

Eladó
keményfa ágy, sodrory-
betétekkel, mosdó, zek-
rény márványlappal, --
metszett nagy tükörrel
éjjeli szekrény és egy
matracos összesukható
vaságy. Kassai ut 37.

Ideál
írógép, látható írásu,
teljesen jókarban, stra-
pabiró, eladó, esetleg
bérbe kiadó. hosszabb
időre. Cim a kiadóban.
4012

ELADÓ ÁLLATOK

Fajgalambok
eladók Apafi utca 20. sz.
Ugyanott megvételre ke-
resek buza-, köles- és
repcealj keveréket na-
gyobb és kisebb meny-
viségben. 2259

ÜZLET, MOHELY, RAKTÁR

Kiadó
üzlethelyiség. Áthelyezé-
si miatt Piac u. 69. sz. üz-
lethelyiség átadó. Érdek-
lődni ugyanott Stühmer
cukorkaüzlet. 3025

Mészárosnak
fél üzlethelyiség Csapó
utca legforgalmasabb he-
lyén kiadó. Cim a ki-
adóban. 4082

AJÁNLAT

Lázak tatarozását jutá-
nyos áron vállalja Kállai
kőművesmester. K. Tóth
utca 5. Tartós és jó mun-
kacért garancia. Függő-
állvány kikölcsönzés. 3027

Betétekre
most is mi adjuk a leg-
magasabb kamatot! Köl-
csönöket olcsón folyosi-
tunk. Debreceni Népszö-
vetségi Hitelszövetkezet,
Szent Anna utca 10-12
Batthyány sarkok bérpa-
leta.

Transzparens
(átvilágító reklámtábla)
igen olcsón átadó. 174-
rány rádióhoz villamos-
sági szaküzletben, Szent
Anna 1. 2489

Kardokat,
hajonetteket, autó és
bűrműve alkatrészeket
szépen és olcsón nikke-
lez Pöldváry, csak S.é-
chenyi utca 55. Telefon
168. 2856

Poloskairást
cángázzal vagy szaba-
dalmasított folyadékszer-
rel felelőséggel vállá-
lok. Pooska, sváb- és
patkányirtószert kapható
Nánássy, Kossuth utca
47. Telefonhívó 845. 2452

Háziaszonyok
figyelmébe!
Befőzéshez szükséges per-
gamen papírok külön-
külön vastagságban, vala-
mint Celophan átlátszó
b. főző pergamen boríté-
kban, gummi leköttével,
befőttes üvegekre való
csinos nyomtatott cim-
lék, befőzéshez szükse-
ges spárgák olcsó árban
kaphatók Hegedűs és
Sunder rt. papírkereske-
désében, Piac u. 34. sz.

Van szerencsém
tisztelttel értesíteni nb
megrendelőmet, hogy
uriszabóságomat Széche-
nyi utca 1. szám alól
Miklós utca 8. szám alól
helyeztem át. Tisztele-
tel Kun József. 2379

Goldberger Adolf
özvegye tűzifa- és szén-
kereskedése. Debrecen,
Híd utca 16. Telefon
13-96. (Debreceni Angol
Magyar Szállító telepén)
Ajánlja 1. rendű hasab-
és aprított tűzifáját, va-
lamint prima porosz-sze-
nét a legolcsóbb árak
mellett. 2368

Szemüvegek
készítője -- orvosi re-
ceptre is -- Nagy Kál-
mán látószerező Piac u.
78. Paulo vérmőknél. Ja-
vitások szakszerűen ké-
szülnek. 3903

KERESLET

Cseplésre
elevátoros gépet keresek
Értekezni Kossuth u.
46. szám. 4179

KULONFÉLE

Ezüstöt,
arnayat, hibás ezüstár-
gyakat, régiségeket, leg-
magasabb áron vásárol
az Ingóságközvetítő.
4197

Gépeim
átszerelési miatt 48
óraig talpálást nem vál-
lalunk. Abollló címgyár.
3006

ELADÓ HÁZ

Téglás-kerlben
Létai- és Basahalom-ná-
cákban azonnal beköl-
tözhető új és régi há-
zak, valamint házhe-
lyek nagyon előnyös
feltételek mellett el-
adók. Tiszántuli, Kos-
suth-u. 8. 3250

Onossey-utca
4. számú nagytelku
ez lakással és pes-
mühellyel, üzlettel, --
azonnal beköltözhető. --
kedvező feltételek mel-
lett eladó. Tiszántuli
Mezőgazdasági Hitelin-
kézet, Kossuth utca 8.
3243

Vasvári Pál
utcaiban (Hadházi utca
mellett az erdő alatt)
360 négyszögletes sarok
házhely kedvező fizetési
feltételek mellett eladó.
Érdeklődni a Tiszántuli
Mezőgazdasági Hitelin-
kézetnél, Kossuth utca
8. szám. 3094

Monostorpályi
uton és Rigó utcában új
beköltözhető házak és
házhelyke hosszú idejű
örlesztés kedvezménye
mellett eladják, Tiszán-
tuli Mezőgazdasági Hi-
telintézet, Kossuth utca
8. szám.

Eladó
Szép utca 30. számú ház
két szoba, előszoba, speiz
konyha, istállóval, ba-
romfiudvar, gyümölcsös-
sel minden elfogadható
áért. 3025

ELADÓ FÖLD

Kis részletekre
házhelyek a vágóhíd kö-
zelében, Galamb-u. 6. sz.
alatt, 300 négyszögletes
parcellákban tiszves le-
fizetéssel kaphatók. Ére-
tekezni lehet megbízás-
ból Kőlesönös Segélyző
Egyletnél, Kossuth u. 8.
3783

BIRTOK- BÉRLET

Gyümölcs-szőlő
1070 négyszögöl szerény
épülettel, új telepítésű
csemege szőlővel és ne-
mes gyümölcsfákkal ju-
tányosan eladó. Hatvan
utcai kert, Diófa utca
12. szám.